

د اداری فساد پر وړاندې د څارنې او ارزونې

خپلواکه او گډه کمیټه

کمیټه مستقل مشترک نظارت و ارزیابی

مبارزه با فساد اداری

**Independent Joint Anti-Corruption Monitoring &
Evaluation Committee**

گزارش تطبیق مواد مربوط به

مبارزه علیه فساد اداری

فرمان شماره چهل و پنجم ریاست جمهوری

کابل - افغانستان

۲۳ حوت ۱۳۹۱

خلاصه متن

فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری حاوی مجموعه وسیعی از ابتکارات می باشد که در صورت تطبیق مؤثرانه می توانند تأثیر مثبت روی اداره حکومت و جلوگیری، کشف و پیگرد فساد اداری در افغانستان داشته باشند. این فرمان شامل ۱۶۴ ماده می باشد که عنوانی ۳۳ نهاد دولتی صادر شده و طیف وسیعی از فعالیت ها را تحت پوشش قرار می دهند. بیشتر آنان با سفارشات و بنچمارکهای صادره کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری (MEC) مطابقت دارند. این بنچمارکها شامل موارد مربوط به مداخله در روند استخدام مؤظفین ملکی، تعدیل قانون تدارکات، تثبیت دارایی اراکین عالی رتبه، نشر قراردادهای استخراج معادن و غصب زمین می باشند.

ریاست عمومی اداره امور در ماه میزان ۱۳۹۱ اعلام داشت که بخش اعظم مواد این فرمان براساس گزارشاتی که اداره امور از نهادهای تطبیق کننده دریافت نموده، عملی شده اند. این موضوع ممکن از نظر تخنیکی درست باشد، اما بیشترین مواد فرمان متذکره ماهیتاً اجرایی بوده و اغلباً اداره تطبیق کننده را ملزم می سازد تا پلان یا گزارش خود را به شورای وزیران تسلیم نماید.

اداره امور مؤظف به نظارت از تطبیق فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری به نمایندگی از دولت بوده و نهاد های مسؤل تطبیق این فرمان باید منظمأ درمورد پیشرفت هایشان به اداره امور گزارش دهند. اما، اداره امور عجلتاً منابع کافی در اختیار ندارد تا گزارشات وزارت خانه ها را بصورت گسترده مورد بررسی قرار داده، مؤثریت کلی فعالیت ها را ارزیابی نماید.

کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) براساس این ملاحظات و ارتباط بیشتر مواد فرمان شماره ۴۵ با مبارزه علیه فساد اداری، نیاز مبنی بر نظارت مستقلانه آنرا تشخیص داد. کمیته نظارت و ارزیابی سی وهشت ماده را انتخاب کرد که می توانند سبب تقویت تلاشهای مبارزه علیه فساد در افغانستان گردند که از آن میان، بیست وهفت ماده باید بین یک الی سه ماه (پنج عقرب ۱۳۹۱)، نه ماده الی شش ماه (۷ دلو ۱۳۹۱) تطبیق می شدند و دو ماده آن ضرب الأجل ندارند.

کمیته نظارت و ارزیابی علاوه بر اجرای فعالیتهای نظارتی اش توانست برخی از مواد مربوط به مبارزه با فساد اداری را مفصلاً مورد ارزیابی قرار دهد، در حالیکه این کمیته در ارزیابی سایر موارد دیگر به محدودیت های چون عدم همکاری در زمینه حصول معلومات لازم مواجه گردید. بطور کلی، ارزیابی

های کمیته نتایج متفرقی را از پیشرفت قابل ملاحظه در مراحل اولیه تطبیق مواد فرمان نشان میدهد، در حالیکه در دیگر مواد فرمان عدم پیشرفت و تطبیق فرمان را نشان میدهد. از میان ۳۹ ماده تحت نظارت؛ ۸ ماده (۲۱ فیصد) تطبیق شده، ۲۳ ماده (۶۱ فیصد) قسماً تطبیق شده و ۷ ماده (۱۸ فیصد) فیصد تطبیق نشده اند.

۱. مقدمه

بتاریخ ۵ اسد ۱۳۹۱، جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان اقدامات گسترده ای را بمنظور بهبود اداره دولت و مبارزه با فساد اداری اعلام کرد. این فرمان شامل یکصدوشصت و چهارماده با جدولهای زمانی مشخص تطبیق آنها میباشد که حاوی ضرب الاجل یک ماهه برای ۱۹ ماده، دوماهه برای ۳۱ ماده، سه ماهه برای ۴۳ ماده، شش ماهه برای ۴۹ ماده بوده و ۲۲ ماده آن فعالیتهای متداوم میباشد.

فرمان شماره ۴۵ از جانب دولت بعنوان یک میکانیزم برای بهبود حکومتداری، مبارزه علیه فساد اداری، تأمین حاکمیت قانون و تقویت خودکفایی اقتصادی عنوان شده است. تطبیق موضوعات شامل فرمان شماره ۴۵ سبب بهبود ادارات و نهادهای دولت افغانستان گردیده و به جلوگیری، کشف و تعقیب قضایای فساد اداری کمک خواهد نمود. کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی اقدامات مشتمله فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری را بعد از صدور آن بطور آشکارا استقبال نمود. باوجوداین، مانند سایر موضوعات کلید موفقیت در تطبیق واقعی و مؤثرانه مواد این فرمان خواهد بود.

ریاست نظارت و ارزیابی اداره امور و درالانشای شورای وزیران مؤظف به نظارت از تطبیق فرمان شماره ۴۵ گردید و تعداد کارمندان خود را از هفده به ۳۵ تن افزایش داد که با معرفی افراد خدمتی از وزارتخانه های مربوطه و یک کارمند دارالانشای این کمیته تکمیل گردید. هر یک تحلیل گران این ریاست مؤظف به نظارت از یک اداره دولتی و انجام ملاقاتهای هفته وار با رئیس دفتر و معین وزیر مربوطه جهت گفتگو روی طرحهای تطبیقی و پیشرفت میباشد. جلسات معمولاً هر دوشنبه برگزار شده و گزارشات کتبی درمورد چگونگی تطبیق فرمان در هر چهارشنبه صرف نظر از تطبیق یا عدم تطبیق ارائه میگرددند. عضو رابط اداره امور گزارشات واصله را مرور نموده با اداره مربوطه بگفتگو میگیرد و بعداً آنها به یکی از چهار مدیریت شعبات ماتحت اداره امور احاله مینماید. این شعبات نتایج

حاصله را ضمن گزارش به کمیته مرکب از رؤسا تحت رهبری رئیس عمومی نظارت و ارزیابی ارائه میدارند. این معلومات بعداً تحت یک گزارش جامع توحید گردیده به اداره امور تقدیم میگردد.

اداره امور مبنی بر نداشتن ظرفیت کافی برای بررسی گزارشات واصله از وزارتخانه ها اذعان نموده تصریح میدارد که درمورد صحت گزارشات نیز همیشه مطمئن نیست. آنان همچنان اظهار داشتند که وضعیت ناگوار امنیتی به گروه های ارزیابی کننده اجازه بازدید از تمامی ولایات را نمیدهد تا ارزیابی را راه اندازی نمایند.

کمیته نظارت و ارزیابی مصاحبه های متعدد را انجام و اسناد منبع را غرض نظارت از تطبیق فرمان شماره ۴۵، بررسی مینماید. کمیته تأیید میدارد که هر ماده فرمان شماره ۴۵ به یک مشکل خاص پرداخته و کمیته مواد مربوط به مبارزه علیه فساد اداری فرمان شماره ۴۵ را از یک دیدگاه کیفی ارزیابی نمود، زیرا این روند تطبیق است که مؤفقیت حکومت را معین میکند.

کمیته (MEC) در جریان ارزیابی هایش نتوانست تمام گزارشاتی را که وزارتخانه ها تسلیم اداره امور نموده بودند بدست بیاورد و نه قادر شد به پالیسیها، ستراتیژیها و گزارشاتی که آنان برای شورای وزرا تهیه دیده بودند، دست یابد. این محدودیت سبب گردید تا در بعضی موارد ارزیابی دقیق صورت نگیرد.

بدنه اصلی این گزارش، ارزیابی مواد شامل فرمان شماره ۴۵ را نظر به موضوعات و بشکل تحلیل ماده به ماده چنانچه در ضمیمه دوم دیده میشود، ارائه میدارد.

II. نظارت و ارزیابی از مواد مربوط مبارزه علیه فساد اداری

عدالت و معافیت از مجازات

یکی از اولویت های که کمیته شناسایی نموده حصول اطمینان از تامین عدالت و جلوگیری معافیت از مجازات برای فعالیتهای غیرقانونی میباشد. معافیت اغلباً ارتباط به ناتوانی یا عدم اراده نظام عدلی در پیگرد و مجازات فعالیتهای غیرقانونی میگردد و تأثیر عظیمی بالای میزان فساد اداری در

افغانستان دارد. فساد اداری در شرایطی رشد میکند که عکس العمل قوی بازدارنده عدلی وجود نداشته باشد و افراد بنابر نبود حسابدھی در هراس از مجازات نباشند.

بازداشت افراد بیشتر از موعد قانونی نمایانگر موجودیت خلاء ها در تحقیق و تعقیب بموقع قضایا میباشد

بند اول ماده ششم فرمان شماره ۴۵ اداره لوی خاړنوالی را مکلف به بررسی قضایای تمام توقیف شدگان، جلوگیری از توقیف بدون مدرک و ارایه فهرست کامل افراد تحت توقیف با توضیح دلایل مظنونیت آنها به کمیته قضایی مینماید. اداره لوی خاړنوالی به اداره امور اطمینان داده است که فرمان تطبیق شده ولی کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) طی ملاقات با مسئولین توقیف خانه کابل دریافت که این ادعا صحت ندارد.

مطابق گزارشات رسمی اداره لوی خاړنوالی، تعداد افراد تحت توقیف در توقیف ولایت کابل ۱۰۱ تن میباشد در حالیکه توقیف خانه کابل رقم تقریباً ۴۵۰ نفری^۱ را گزارش میدهد. کمیته همچنان گزارشاتی دریافت نمود که نشان میدهد حداقل ۴۹ تن یا بیشتر از ۱۰ فیصد توقیف شدگان در مغایرت با احکام قانون محابس و توقیف خانه ها در توقیف خانه کابل بسر میبرند. واقعیت این است که بیش از ۱۰ درصد بازداشت شدگان بدون دلایل کافی توقیف شده اند که این امر عدم توجه ارگان های عدلی و قضایی را در مورد نشان میدهد.

مقامات توقیف خانه کابل خبر میدهند که موضوع بازداشت بیشتر از موعد قانونی به اطلاع لوی خاړنوالی و محاکم مربوطه رسانیده شده ولی بررسی های لازم در مورد صورت نگرفته است. مقامات ریاست تفتیش ستره محکمه خاطر نشان نمودند که آنها مکتوبی را به محکمه استیناف کابل بعد از وصول فهرست توقیف شدگان که کمیته (MEC) از توقیف خانه کابل بدست آورده بود، ارسال داشته اند. بقول مقام محترم ریاست تفتیش ستره محکمه، بیشتر افراد بخاطری تحت توقیف بودند

^۱ این رقم دقیقاً ارتباط به همان تاریخ میگیرد که گزارش ارائه گردیده بود. تعداد افراد تحت توقیف روزانه تغیر میکند.

که وکلای مدافع آنها واکنش نشان نداده و یا خود توقیف شده گان تاریخ محاکمه خویش را به تعویق میاندازند.

علاوئاً، کمیته (MEC) از جانب محکمه استیناف اطمینان حاصل نمود که آنها سریعاً در مورد اقدام نموده و در مطابقت با احکام قانون تصمیم خواهند گرفت. در اثر پیگیری های بیشتر، آشکار گردید که محکمه استیناف بعد از اطلاع از وضعیت فهرست اشخاص تحت توقیف، مکتوبی را به خائنوالی استیناف فرستاد تا چگونگی احوال مظنونین را به محاکم اخبار نماید.

بعد از آشکار نمودن آمار توقیفهای بیشتر از موعد قانونی در کابل، کمیته (MEC) نامه را به مقام ریاست جمهوری افغانستان مبنی بر سرنوشت نامعلوم اشخاص تحت توقیف نوشت. جلالتمآب رئیس جمهور فرمان دیگری را در ماه قوس ۱۳۹۱ صادر نمود که به تمامی ادارات مربوطه هدایت داد تا توجه جدی را به حل این معضل معطوف بدارند. ادارات مربوطه سریعاً به این فرمان واکنش نشان داده توقیف شدگان را که بطور غیرقانونی گرفتار شده بودند، رها نمودند. از میان ۴۹ تن بازداشت شدگان شناسایی شده در توقیف خانه کابل، ۱۲ تن آنها هنوز هم تحت بازداشت قرار دارند، ده تن آنان رها گردیده، ۲۴ تن به بخش دوم توقیف کابل که در زندان پلچرخی موقعیت دارد منتقل و دو تن توسط محکمه محکوم شده به زندان پلچرخی انتقال یافتند.

کمیته همچنان بررسی های را از نظارتخانه هرات انجام داد جائیکه متهمین باوجود احکام قانون مبنی نگهداری آنان تا ۷۲ ساعت، بصورت معمول الی یک ماه نگهداری میشدند. تلاشهای مسؤولین این نظارت خانه از زمان صدور این فرمان بالاثر یک تفاهمنامه میان ریاست خائنوالی و نظارتخانه، این میعاد را الی شش روز محدود ساخته است. نتیجه عملی این شد که از ماه جدی ۱۳۹۱ نظارت خانه هرات به تعداد ۳۰ تن افراد تحت نظارت را در مقایسه با ۱۰۰ تن در گذشته در نظارت خانه داشته باشد.

در مقابل، توقیف خانه هرات با چالشهای بزرگتری مواجه بوده است. بر اساس معلومات ارائه شده توقیف خانه هرات، تقریباً ۴۸۰ تن در توقیف خانه مرکزی هرات بسر میبرند که در انتظار تصمیم ستره محکمه در توقیف به سر میبرند. این رقم شامل برخی محبوسین میگردد که بیشتر از پنج سال را در انتظار فیصله سپری نموده اند. عدم رسیدگی عاجل به قضایایکی از عوامل عمده توقیف های

غیرقانونی در جریان بررسی توقیف ولایت هرات شناسایی شده است. نبود توقیف خانه جداگانه نیز سبب گردیده تا توقیف شدگان یکجا با محکومین در محبس مرکزی ولایت هرات در بند قرار داده شوند.

ستره محکمه میتواند نقش سازنده را در طی مراحل قضایای مربوط فساد اداری، ایفا نماید

بند دوم ماده اول فرمان ۴۵ به ستره محکمه هدایت میدهد تا تمام قضایا را نهایی نماید و ستره محکمه در پاسخ به فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری، تدابیری را ارائه نمود. مشخصاً، ستره محکمه، کمیته را تحت رهبری ریاست تفتیش مؤظف به حصول اطمینان از برآورده شدن تمامی احکام فرمان نمود. این کمیته مرکب از نمایندگان وزارت عدلیه، اداره امور، لوی خاړنوالی، وزارت امور داخله و ریاست عمومی امنیت ملی میباشد.

ستره محکمه آمار تمام دوسیه های موجود در محاکم را گرد آورده و ۱۷۵۷۰ دوسیه (۱۰۲۶۶ دوسیه جزایی، ۶۵۳۴ دوسیه مدنی، ۴۷۵ دوسیه فساد اداری، ۲۸۳ دوسیه غصب زمین دولتی و ۱۲ دوسیه قتل های زنجیره ای) را شناسایی نمود. تدابیر مشخص ستره محکمه برای کاهش قضایا شامل موارد ذیل میگردد:

۱. گردآوری آمار قضایای موجود در محاکم مختلف افغانستان؛
۲. دریافت گزارشات درمورد قضایای که منجر به محکومیت گردیده و تسریع رسیدگی به قضایا در محاکم مربوطه؛
۳. شناسایی محاکم دارای عملکرد ضعیف و تعیین کارمندان مسلکی؛
۴. اتخاذ تصامیم درمورد وضعیت متهمین و مظنونین؛
۵. جمع آوری معلومات درمورد مداخلات افراد بانفوذ و اتخاذ تدابیر غرض جلوگیری از همچو مداخلات،
۶. جمع آوری معلومات درمورد چگونگی طرحهای پیشنهادی و دستورالعمل کمیته مؤظف درارتباط به فیصله های محاکم؛

طی هفت ماه بعد از صدور فرمان شماره ۴۵، ستره محکمه رقم قضایای رسیدگی نشده را از ۱۷۵۷۰ دوسیه به کمتر از ۱۰ هزار دوسیه کاهش داد. باوجود این، ستره محکمه تصریح نموده که موانع و

چالش‌ها فرا راه محاکم در کشاندن عواملان غصب زمین به عدالت با توجه به این حقیقت که بسیاری از غاصبان، مافیای زمین، مقامات دولتی یا بستگان آنها هستند، وجود دارند.

ستره محکمه همچنان بیان میدارد که طی مراحل نمودن قضایا، روندیست که تمام نهادهای سکتور عدلی را در بر میگیرد که بطور اهم شامل لوی خرنوالی میگردد. ستره محکمه گزارش داد که اکثریت قضایا بخاطر کندی اجراءات لوی خرنوالی در کابل معوق مانده اند. مصاحبه‌های کمیته نظارت و ارزیابی با تعدادی خرنوالان نشان میدهد که آنها باوجود برخورداری از صلاحیت قانونی حفظ دوسیه در صورت فقدان مدارک اثباتیه کافی، اجازه حفظ دوسیه را ندارند. لوی خرنوالی ادعای مبنی بر اینکه سبب تأخیر در رسیدگی به قضایا میگردد را رد نموده ستره محکمه را متهم به نداشتن منابع بشری کافی مینماید.

باوجود این مغایرت، مبرهن است که هر دو نهاد در طی مراحل نمودن قضایا بطور مؤثر و مکفی نقش مهمی را ایفا مینمایند و افزایش همکاری سبب حصول اطمینان از برآورده شدن مکلفیتهای مربوطه شان میگردد. مدیریت درست قضایا و میکانیزمهای هماهنگ کننده بهترین ابزار حصول اطمینان از تعمیم این امر محسوب میشوند.

پالیسی قاچاق پول نقد از طریق میدانهای هوایی افغانستان بصورت مؤثر تطبیق نشده اند و باید غرض افزایش تلاشها تقویت گردند

بند اول ماده ۲۰ فرمان شماره ۴۵ دافغانستان بانک را مکلف به حصول اطمینان از تطبیق پالیسی جلوگیری قاچاق پول نقد از طریق میدانهای هوایی مینماید. غرض تطبیق این پالیسی، دافغانستان بانک تفاهمنامه را با پولیس سرحدی و ریاست گمرک امضاً نموده تا یکجا با نماینده واحد استخبارات مالی در میدان هوایی حضور داشته باشند.

پولیس سرحدی افغانستان در میدان هوایی بین المللی کابل با حمایت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا (USAID) و سایر مؤسسات بین المللی، برنامه های آموزشی را در ارتباط به تکنیک های مبارزه علیه تطهیر پول و قاچاق آن دریافت نموده اند. همچنان آنها تدابیر متعددی را

برای آشنایی افسران با مفاهیم سند پالیسی بمنظور تقویت توانایی پولیس در ردیابی انتقال پول و طرزالعملهای تحقیقی روی دست گرفته اند.

اگرچه پولیس سرحدی از تصویب احکام مشمول این پالیسی استقبال نمود، ولی نگرانی های شان را روی بعضی نکات تعریف ناشده چون فقدان الزامیت مبنی بر تثبیت منبع پول و حد مجاز ۲۰ هزاردالر برای عبور از مرز نیز ابراز داشتند. معلومات واصله کمیته حاکی از آنست که بعضی شرکتها سفرهای تجارتي را برای کارمندان خویش به دبی طرح نموده به هریک آنان ۲۰ هزار دالر میدهند تا قانوناً از کشور خارج سازند. پولیس قادر به شناسایی منبع این وجوه نبوده و نمیتواند مالکین اصلی آن را شناسائی نماید که واقعاً نگران کننده است.

کمیته نظارت و ارزیابی همچنان ملاحظه نمود که از ماشین های شمارش پول در میدان هوایی بطور درست بهره برداری صورت نمیگیرد، آنان در دفاتر کوچک و غیرمصوّن نصب شده، به آسانی قابل دسترس نبوده و دارای کمره های امنیتی تصویری مناسب نیز نمیباشند. ماشین های شمارش پولهای هنگفت نیز به انترنت یا سیستم دیگری که سبب نظارت یا ثبت مواد دریافتی گردد وصل نیستند.

کمیته اطلاع حاصل نموده که دافغانستان بانک حین طرح سند پالیسی با آنهائیکه مستقیماً در جلوگیری و کشف انتقال پولهای غیرقانونی از طریق سرحدات دخیل اند، مشوره نموده است. تجارب و دیدگاه های پولیس سرحدی جهت مؤثریت بیشتر باید در پالیسی گنجانیده شود. دافغانستان بانک باید در همکاری نزدیک با گروه کاری مشتمل از پولیس سرحدی، گمرکات، خدمات استخباراتی و سایر ادارات همکار که بطور مستقیم یا غیرمستقیم در تطبیق سند پالیسی سهم دارند، کار نماید.

نظارت از خارنوالان سبب کاهش آسیب پذیری فساداداری خواهد گردید و مؤثریت محاکمات را افزایش خواهد داد

عامل مهم در تقویت نظام عدلی و پایان بخشیدن به معافیت از مجازات، مؤثریت پیگردهای قانونی توسط اداره لوی خارنوالی میباشد. متأسفانه، براساس اطلاعات و اظهارات فعالین حقوقی بعضی

از خارتوانانی هستند که آلوده به فساد اداری و سؤاستفاده از موقف وظیفوی میباشند. بند چهارم ماده ۶ فرمان شماره ۴۵ غرض نظارت از فعالیت های خارتوانان، اداره لوی خارتوانالی را مکلف به طرح پلان مشخص برای ایجاد ریاست مراقبت خارتوانالی که مشابه آن در ستره محکمه وجود دارد میکند و با تفویض این صلاحیت به ریاست تفتیش ستره محکمه، مینماید.

موضوع دیگری در ارتباط به نظارت از خارتوانان در بند هفتم ماده ۶ تصریح یافته که اداره لوی خارتوانالی را مکلف به ارزیابی تمام پرسونل مسلکی و حمایتی، شناسایی افراد فاسد و روی دست گرفتن تدابیر مشخص و گزارش آن به مقام ریاست جمهوری مینماید. تا امروز، پیشرفت در تطبیق این ماده مؤثر نبوده و ضرورت برای بهبود دارد.

فعالیت های نظارتی کمیته (MEC) نمایان گر آن است که لوی خارتوانالی کارمندان خود را تحت ارزیابی قرارداده و ۳۰ تن را به محلات مختلف تبدیل نموده است. اما لوی خارتوانالی هیچ توجیهی در زمینه ارائه نکرده و گزارشات بدست آمده از لوی خارتوانالی هدف بند هفتم ماده ششم فرمان شماره ۴۵ را برآورده نمیکند. همچنین کمیته (MEC) تدابیر و پروسه های شناسایی افراد فاسد را رضایت بخش نمیداند. این موضوع نه تنها ارتباط به عدم مطابقت با ضرب الاجل میگیرد بل نیز تدابیر و میکانیزم های این ارزیابی را همچنان شامل میشود زیرا گزارشات ارائه شده توسط لوی خارتوانالی جزئیات در مورد ضوابط ارزیابی هایشان و علل تبدیل، تنزیل یا برطرفی را فراهم نمیکند. درعین حال، فهرست ارائه شده به کمیته نظارت و ارزیابی فقط تبدیلی کارمندان پائین رتبه را در ضمن دارد و شامل مقامات عالی رتبه نمیگردد. لازم است تا طرز العمل های قوی برای تبدیلی کارمندان بوجود آید تا از برطرفی خودسرانه خارتوانالی که قضایا را بسود عامه رسیدگی می نمایند، اطمینان حاصل گردیده جلوگیری گردد.

ریاست تفتیش لوی خارتوانالی خاطرنشان نمود که بودجه ایجاد ریاست مراقبت خارتوانالی برای سال مالی ۱۳۹۲ تصویب شده که اجراءات مشابه ریاست تفتیش را انجام ولی دارای اختیارات و پرسونل بیشتر خواهد بود. بودجه ایجاد ریاست مراقبت توسط پارلمان تصویب شده و لوی خارتوانالی در نظر دارد به تعداد ۵۰ الی ۶۰ تن خارتوانال مسلکی را که مشخصاً به اتهامات فساد اداری بر علیه خارتوانان در سراسر کشور رسیدگی خواهند نمود، توظیف نماید.

لوی خرنوالی در مورد اهمیت روند ازدیاد پرسونل حمایتی ریاست تفتیش الی بوجود آمدن ریاست مراقبت خرنوالی جدید تأکید نمود. به اساس فرمان شماره ۴۵، به تعداد ۱۰ تن از خرنوالان مسلکی غرض توسعه ریاست تفتیش داخلی لوی خرنوالی در آن ریاست مستقر گردیدند. این ریاست اکنون دارای ۳۲ خرنوال مسلکی میباشد که مسؤولیت تفتیش و نظارت از پرسونل لوی خرنوالی را بعهده دارند. مطابق پلان کاری، آنها عهده دار نظارت و تفتیش خرنوالی های مرکزی کابل و ولایات خواهند بود.

ریاست تفتیش مسؤولیت دارد تا به لوی خرنوال در مورد قضایای مربوط به تفتیش داخلی لوی خرنوالی گزارش دهد. این ریاست مسؤل اجرای نظارت داخلی و بازنگری شکایات علیه خرنوالان، نظارت و ارزیابی فعالیت های روزمره کارمندان و رسیدگی به کلیه اتهامات جرمی علیه خرنوالان میباشد که شامل سوء رفتار اجرایی، فساد اداری و ضوابط اخلاقی میگردد.

بنابر اظهارات اداره لوی خرنوالی، این ریاست وظایف خود را بخوبی پیش میبرد ولی کمیته نظارت و ارزیابی نتوانسته هیچ گزارش در مورد پیشرفت آن حاصل نماید. علاوه، این ریاست نتوانسته حوزه مشخص فعالیت یا لایحه وظایف داخلی خود را نیز ارائه دارد.

بازسازی تشکیل لوی خرنوالی سبب تقویت تامین عدالت خواهد شد

بند پنجم ماده ۵ این فرمان ضرورت طرح قانون جدید تشکیل و صلاحیت خرنوالی را بیان میدارد. درین مورد پیشرفتهای بچشم میخورد چنانچه قانون مذکور در ماه میزان ۱۳۹۱ توسط ولسی جرگه تصویب شده و درحال حاضر نزد کمیسیون امور تقنین مشرانو جرگه تحت مباحثه قرار دارد. قانون متذکره بههدف تنظیم ساختار و تشکیل لوی خرنوالی جهت تقویت امور خرنوالان و تنظیم اقدامات تأدیبی طرح گردیده است.

تطبیق بهتر قانون سبب کاهش آسیب پذیری فساد اداری می‌گردد

فرمان شماره ۴۵ همچنان بهبود جوانب مشخص تنفیذ قانون را هدف قرار می‌دهد. پولیس ترافیک با در نظر داشت سطح ارتباط شان با مردم و ادعاهای پرداخت رشوه به آنها یکی از جوانب مهم بشمار می‌رود. بند پنجم ماده سوم، وزارت امور داخله را مکلف به ترتیب طرح بهبود فعالیت‌های پولیس ترافیک در کابل و سایر شهرهای بزرگ مینماید. با وجود این، کمیته نظارت و ارزیابی واکنش‌های منفی از جانب وزارت امور داخله و شاروالی کابل در پاسخ به این ماده دریافتی که وزارت داخله خاطر نشان نموده که آنان چنین طرحی را ترتیب نخواهند کرد زیرا نیازمند میلیون‌ها دالر میباشد و تطبیق آن نیز عملی نیست.

نظارت بهتر از مقررات سبب کاهش آسیب پذیری فساد اداری می‌گردد

فرمان شماره ۴۵ همچنین بهبود جوانب مشخص مطابقت با مقررات را هدف قرار می‌دهد. درین راستا، وزارت صحت عامه پیشرفتهای مهمی در تطبیق بند دوم ماده ۱۶ که آنها را مکلف به ارزیابی روند تولید و توريد ادویه به بازارهای کشور از دیدگاه کمی و کیفی و ارایه نظریات و پیشنهادات اصلاحی به شورای وزیران مینماید، داشته است. وزارت صحت عامه اخیراً گزارش داده که از میان ۸۰ شرکت توريد یا تولید ادویه ارزیابی شده، ۱۵ شرکت منحیث توريد کنندگان ادویه دارای کیفیت پائین شناسایی گردیده که ۹ شرکت از میان آنان به لوی څارنوالی معرفی شده اند.

غصب زمین

موضوع غصب زمین افغانستان را به مشکلات زیادی دچار نموده است. به نقل از ریاست عمومی اراضی افغانستان و سایر گزارشات، بیشتر از چهار میلیون جریب زمین (۸۰۰ هزار هکتار) طی ۳۰ سال گذشته در سراسر افغانستان غصب شده است. زمین‌های غصب شده نه تنها در ولایات، ولسوالیها و مناطق دور افتاده میباشد بلکه شامل هزاران هکتار در مرکز کابل و سایر شهرها نیز می‌گردند. برمبنای اظهارات، تعدادی از بزرگترین غاصبین زمین را مقامات، اعضای پارلمان و افراد

نیرومند و بانفوذی که هرگز تحت تعقیب عدلی قرار نخواهند گرفت، تشکیل میدهند. بنابراین، غصب زمین قویاً ارتباط به فساد اداری و معافیت از مجازات میگیرد.

فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری شامل تدابیر متعدد غرض رسیدگی به معضل غصب زمین میباشد. اولین گام مؤثر بند دوم ماده ۲۷ میباشد که وزارت زراعت، آبیاری و مالداري را در همکاری با وزارت عدلیه، وزارت امور داخله، لوی څارنوالی و ریاست مستقل ارگانهای محل مکلف به جمع آوری معلومات درست در مورد مصادره زمین های دولتی و ملکیت های خصوصی در مرکز و سایر ولایات مینماید. تطبیق این ماده منجر به درک گستردگی موضوع غصب زمین در افغانستان خواهد شد.

فعالیت های نظارتی کمیته نظارت و ارزیابی واضح میسازد که وزارت زراعت، آبیاری و مالداري تا اندازه یی پیشرفت های داشته است. ریاست اراضی گزارش خود را که با حمایت وزارت های عدلیه، داخله، لوی څارنوالی، اداره عالی مبارزه با فساد اداری و ریاست مستقل ارگانهای محل ترتیب نموده، گسیل داشته است. با وجود این، اداره اراضی با توجه به حساسیت موضوع، هویت غاصبین زمین، گزارشش را با کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) شریک نساخته است.

اداره اراضی جزئیات زمین های غصب شده و غاصبین را در بعضی نقاط افغانستان شناسایی نموده و تحت یک فهرست مفصل به مقام ریاست جمهوری ارائه داشته که به دسته های ذیل تقسیم گردیده است:

۱. ۱۶ تن از افراد که بزرگترین گروه غاصبین را تشکیل میدهند و مسؤل غصب ۱۳۸۹۹۶ جریب زمین میباشند.
۲. ۴۲ تن که هرکدام بیشتر از ۱۰۰۰ جریب زمین را غصب نموده مسؤل غصب مجموعاً ۱۰۹۶۳۱ جریب میباشند.
۳. ۲۶۰ تن که هرکدام بین ۹۹۹-۱۰۰ جریب را غصب نموده مسؤل غصب ۶۵۸۱۰ جریب زمین میباشند.
۴. ۶۹۳ تن که هرکدام بین ۹۹-۱۰ جریب را غصب نموده مجموعاً مسؤل غصب ۱۸۲۸۴ جریب میباشند.

۵. ۱۵۵۸ تن که بین ۹-۱ جریب را در شهرهای بزرگ غصب نموده مسؤول غصب ۴۳۸۴ جریب زمین میباشند.
۶. ۸۴۸ تن که کمتر از یک جریب را غصب نموده مجموعاً مسؤول غصب ۲۷۵ جریب زمین میباشند.
۷. ۲۳۰ هزار جریب در ۲۲۸ شهرک رهائشی و
۸. ۱۳۹ اداره دولتی که از زمینها و ملکیتها بدون صلاحیت قانونی استفاده مینمایند.

دانستن وسعت مشکل صرفاً آغاز روند رسیدگی به غصب زمین محسوب میگردد. کمیته (MEC) دریافته که بزرگترین عامل تداوم غصب زمین در افغانستان فقدان اراده سیاسی برای رسیدگی به غصب زمین، ناامنی در بعضی نقاط کشور، معافیت از مجازات، فساد در ادارات دولتی، فقدان استراتژی جامع، دست داشتن بعضی مقامات عالیرتبه دولتی در غصب زمین و ضعف حکومت در استفاده مؤثر زمین های دولتی را در بر میگیرد.

اکنون که معلومات لازم درمورد غاصبان زمین با مسؤولین شریک گردیده، واکنش مسئولین نشان خواهد داد که آیا واقعاً اراده سیاسی برای مبارزه علیه این مشکل وجود دارد. مطابق گزارش وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، طی یکسال گذشته ۶۰ هزار جریب زمین دولتی غصب شده، دوباره بدست آمده است.

فرمان مقام ریاست جمهوری توجه مقامات را به ملکیتهای دولتی و خصوصی غصب شده معطوف میدارد، ولی متأسفانه، توجه لازم به زمین های خصوصی غصب شده صورت نگرفته است. باوجود بعضی دست آوردها، موضوع مهم اینست که اداره اراضی بیشتر تلاشهایش را بالای زمین های غصب شده دولتی متمرکز نموده است درحالیکه فرمان در مورد مشمولیت زمین های خصوصی نیز صراحت دارد. امید می رود که با تکمیل شدن این جنبه، تدابیری جهت پرداختن به آن جنبه مشکل نیز روی دست گرفته شود.

گام دیگر در رسیدگی به موارد غصب زمین تنفیذ احکام محکمه میباشد. فقره اول ماده ۳ فرمان صراحت دارد که وزارت امور داخله موظف به تعمیل فیصله های محاکم علیه غصب ملکیتهای عامه یا

خصوصی و ارایه گزارش کتبی درمورد، به اداره امور میباشد. به اساس گزارشات ادارات تنفیذ قانون، بسیاری قضایای غصب زمین به محاکم احاله گردیده ولی کدام تصمیمی درمورد گرفته نشده است.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) درحال حاضر مشغول تثبیت چگونگی آمار قضایائیست که رسیدگی به آنان توسط محاکم آغاز شده است، ولی معلومات وزارت ها درمورد متناقض است. وزارت امور داخله گزارش میدهد که تقریباً ۱۹۱ قضیه غصب زمین را جهت تحقیق به اداره لوی خرنوالی فرستاده ولی هیچ پاسخی از جانب لوی خرنوالی یا محکمه دریافت نکرده است. باوجود این، اداره لوی خرنوالی دریافت این قضایا را رد میکند. همچنان واضح نیست که چند فیصله توسط محاکم درمورد غصب زمین صادر گردیده است زیرا کمیته در تامین همکاری با محاکم درین مورد با مشکلات مواجه بوده است. کمیته به تلاش و تعامل با ستره محکمه غرض شناسایی تمام قضایای مربوطه جهت ارزیابی تطبیق آنان ادامه خواهد داد.

بالاخره، فقره اول ماده ۳۱ فرمان، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را مکلف میسازد تا درمورد توزیع عادلانه زمین به مهاجرین در ۳۴ ولایت کشور گزارش دهد. براساس معلومات واصله، پنج ماموریت ولایتی تکمیل گردیده و یک کمیته مرکب از رؤسا تحت اداره معین پالیسی و پلان بمنظور ارزیابی گزارشات و اتخاذ تدابیر غرض حل مشکلات تأسیس شده است. باوجود این، بعضی گزارشاتی وجود دارند که به مداخله در روند توزیع زمین به مهاجرین و عودت کنندگان، پرداخت رشوه و توزیع زمین به اشخاص بانفوذ و مقامات دولتی اشاره دارند. برای حل مشکلات شناسایی شده، تطبیق ستراتیژی های مؤثر لازمی میباشد.

انتخابات

انتخابات آزاد و عادلانه محور دموکراسی بوده و ابزار حیاتی در نیرومند سازی اتباع غرض مسؤل قرار دادن سیاسیون می باشد. اما تقلب در انتخابات اغلباً این عملیه مهم را در دموکراسی های جوان به دلیل ضعف نهاد های انتخاباتی و اصلاحات، زیر سوال میبرد. نظام انتخاباتی افغانستان از مشکلات بنیادی مربوط به ثبت نام رأی دهندگان، ارزیابی نامزدان، مدیریت رأی دهی و رسیدگی به شکایات رنج می برد.

حکومت تلاش نموده تا موضوعات بنیادی انتخابات را از طریق تعدیلات پیشنهاد شده در قانون انتخابات مورد رسیده گی قرار دهد که فقره چهارم ماده پنجم فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری ارسال آن را به شورای وزیران، الزامی میسازد. مسوده قانون بتاریخ ۱۳ قوس ۱۳۹۱ توسط شورای وزیران تصویب شده و اکنون تحت بررسی پارلمان قرار دارد. در طرح تعدیل پیشنهاد شده، کمیسیون شکایات انتخاباتی حذف گردیده و وظایف آن به محاکم استیناف مرکز و ولایات واگذار شده است، ولی بنظر میاید که این موضوع در مغایرت با قانون تشکیل و صلاحیت کمیسیون مستقل انتخابات که فعلاً تحت بررسی پارلمان قرار دارد، میباشد. برمبنای اظهارات، باوجود اصلاحات پیشنهاد شده در قانون، ستره محکمه از قبل شروع به طرح مقررۀ برای تطبیق پروسۀ جدید بررسی شکایات نموده است.

تعدیلات پیشنهاد شده همچنان شامل احکام ارزیابی نامزدان براساس بررسی سوابق جرمی، شمولیت در گروه های مسلح و استعفاء از پست های دولتی میباشد. روند ارزیابی نیز شامل تثبیت اسناد تعلیمی و تجربه کاری در مطابقت با معیارات شایستگی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی میگردد. هرچند، چگونگی ارزیابی مؤثر ساحات متذکره واضح نیست. احکام قانون درمورد پذیرش نامزد به روند انتخاباتی براساس لیاقت و شایستگی صراحت و حقیقت دارند ولی نگرانی درباره میکانیزم ها و شیوه های مورد استفاده، هنوز موجود است .

یکی از موارد بسیار مهم در روند ارزیابی، ایجاد فهرست قابل اعتماد و جامع رأی دهندگان میباشد. گزارشات انتخابات اخیر افغانستان نشان میدهد که شاید میلیونها کارت اضافی رأی دهی بخاطر عدم تثبیت رأی دهندگان ثبت و صادر شده باشد. فقره اول ماده ۱۲ فرمان، کمیسیون مستقل انتخابات را مکلف به تهیه طرح ثبت نام رأی دهندگان برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۳ و احالۀ آن به شورای وزیران میسازد . کمیسیون مستقل انتخابات طرح ثبت نام رأی دهندگان را آماده نمود ولی توسط شورای وزیران بخاطر هزینه، نگرانی های امنیتی و توزیع تذکره های الکترونیکی، رد گردید.

کمیسیون مستقل انتخابات اخیراً اعلام نمود که استفاده از کارتهای رأی دهی صادر شده در انتخابات قبلی و تذکره الکترونیکی که در حال توزیع قراردارد، در انتخابات اجازه خواهدداد . رئیس کمیسیون مستقل انتخابات اذعان نمود که کمیسیون توانایی تشخیص کارتهای تقلبی رأی دهی را

نخواهد داشت. وسعت ثقلب در انتخابات های قبلی و ناتوانی در تثبیت کارتهای رای دهندگان، فرصت آسیب پذیری از ناحیه فساد اداری را در انتخابات پیشرو مهیا می کند .

ماده دیگر مربوط به انتخابات که تحت نظارت کمیته قرار دارد فقره دوم ماده ۱۲ فرمان میباشد. این ماده ارتباط به تنظیم برنامه های شفاف انتخاباتی میگیرد که بتواند جدول زمانی برنامه جامع انتخاباتی را برای انتخابات ریاست جمهوری، شورای ملی و شورای ولایتی را ارائه دارد. مطابق قانون انتخابات، کمیسیون مستقل انتخابات مکلف است تا جدول زمانی برنامه انتخاباتی را ۱۲۰ روز قبل از روز رأی دهی آماده و اعلام دارد. کمیسیون مستقل انتخابات، جدول زمانی برنامه جامع خویش را برای انتخابات ریاست جمهوری و شورای ولایتی مؤرخ ۱۶ حمل ۱۳۹۳، اعلام نمود. انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالیها الی سال ۱۳۹۴ تدویر نخواهد گردید و بنابراین، کمیسیون مستقل انتخابات برای اعلام جدول زمانی برنامه خویش مطابق به قانون، هنوز وقت دارد.

تمویل بودجوی و غیر بودجوی

تطبیق تعهدات کنفرانس توکیو برای حسابدهی متقابل لازمیت

فقره سوم ماده ۱۷ فرمان به وزارت مالیه وظیفه میدهد تا طرح پیگیری تعهدات کنفرانس توکیو را آماده و تطبیق نموده درمورد پیشرفت آن به شورای وزیران گزارش دهد. طرح تطبیق چارچوب کنفرانس توکیو توسط وزارت مالیه آماده شده و دربرگیرنده تدابیر مشخص در ساحات متعدد شامل انتخابات، حکومتداری و حاکمیت قانون، استقلالیت بانکی، بودجه دولت، رشد و انکشاف و مؤثریت کمکها میباشد. ادارات مسؤل تطبیق و پیگیری تعهدات توکیو شناسایی شده و بناً به نظارت دقیق نیاز است تا اطمینان حاصل گردد که ادارات متذکره وظایف خود را مطابق جدول زمانی مشخص شده تکمیل، مینمایند.

چارچوب پیشنهاد شده حکومتداری در کنفرانس توکیو شامل یک کمیته دائمی و هیئت مشترک هماهنگی و نظارتی جهت پیگیری منظم پیشرفت ها و یک جلسه مقامات عالیرتبه میباشد که باید در سال ۱۳۹۲ تدویر و هر دو سال بعد از آن غرض تجدید شاخص ها در مکان های مورد نیاز، برگزار

شود. بالاخره، یک جلسه در سطح وزراء در سال ۱۳۹۳ و هر دو سال بعد از آن جهت بررسی نیازمندیهای منبع و تجدید تعهدات بین المللی، برگزار خواهد شد. یک دارالانشأ چارچوب کنفرانس توکیو در واحد پالیسی وزارت مالیه تشکیل شده است که شامل معین وزارت، رئیس عمومی پلانهای ستراتیژیک و رئیس دارالانشأ ستراتیژی انکشاف ملی افغانستان میباشد. بر مبنای پیشنهاد، یوناما (UNAMA) باید جلسات هماهنگی هفته وار را تشکیل دهد که در آن تمویل کنندگان یا سؤفراً اشتراک نموده پیشرفتها را به بررسی گیرند. تا کنون، جلسات متعدد مقدماتی تخنیکی و عملیاتی میان وزارت مالیه و تمویل کنندگان صورت گرفته است.

برای دستیابی به اهداف چارچوب کنفرانس توکیو و اعلامیه پاریس، حکومت افغانستان و همکاران بین المللی آن باید ظرفیت خود در مدیریت انکشافات خصوصاً نظارت و پیگیری مؤثریت کمکها را افزایش دهند. وزارت مالیه پالیسی مدیریت کمکها را طرح نموده که توسط بورد مشترک هماهنگی و نظارتی در ماه دلو ۱۳۹۱ تصویب شده است. این پالیسی نمایانگر تلاش چشمگیر در تطبیق تعهدات چارچوب حسابدگی متقابل کنفرانس توکیو، برنامه های اولویت های ملی و سایر ستراتیژی های دولتی در ترکیب یک پالیسی عملیاتی واحد، میباشد. با وجود این، بعضی محدودیت ها و ضعف های درین پالیسی وجود دارد زیرا بجای کاربرد گفتار قوی و متعهدتر، جوانب ذیدخل را فقط به اعمال نهایت تلاش فرا میخواند.

نشر قراردادهای دولتی سبب افزایش شفافیت و حسابدگی شده و به مردم فرصت میدهد

تا فعالیتهای دولت را طور کلی تحت بررسی دقیق قرار دهند

فقره دوم ماده ۱۹ فرمان، وزارت اقتصاد را مکلف میسازد تا در همکاری با وزارت های مالیه و مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، تمام قراردادهای دولتی با شرکتهای، نهادهای ملی و بین المللی را با جزئیات از طریق انترنت نشر کنند. بر اساس گزارشات، بیشتر از ۱۲۰۰ قرارداد نشر شده و از تمام ادارات دولتی تقاضا بعمل آمده تا قراردادهای خویش را جهت نشر احاله نمایند ولی وزارت های امور خارجه، تجارت و صنایع و شاروالی کابل به این پیشنهاد لبیک نگفته اند. علاوه بر این، بنظر میرسد که اکثر قراردادهای نشر شده، جزئیات کامل را چنانچه ماده مذکور مطالبه نموده در بر ندارند.

فقره پنجم ماده ۲۱ فرمان همچنان وزارت معادن را مکلف میسازد تا طرح مشخص را جهت حصول اطمینان از شفافیت قراردادهای معادن مطابق اصول متوافقه بین المللی ترتیب و تمامی جزئیات قراردادهای و نه خلاصه آنرا در وب سایت خود نشر نماید. وزارت معادن بیشتر از ۲۰۰ قرارداد و ۱۶ پالیسی را در وب سایت خود نشر نموده که قرارداد مهم مس عینک شامل آن نمیباشد. قرارداد مس عینک ظاهراً بخاطر موضوعات محرم مربوط به توافقات متممه آن که هنوز مورد بحث قرار دارد نشر نشده ولی وزارت تعهد کرده تا قرارداد فوق الذکر را بعد از اینکه توافقات متذکره تکمیل شد، نشر نماید. کمیته بخاطر حصول اطمینان از اجرای این امر در زمان معین، موضوع را با وزارت پیگیری می نماید.

شفافیت در تدارکات عامه میتواند باعث کاهش فرصتهای فساد اداری گردد

حکومت همچنان مواد متعددی را در مورد تدارکات شامل فرمان نموده که اثرات افزایش شفافیت و کاهش تناقض منافع و قوم پرستی را در قبال خواهد داشت. فقره پانزدهم ماده اول، ادارات دولتی را از امضای قراردادهای و مقاوله های ساختمانی، تدارکاتی و خدماتی با اراکین عالیرتبه دولتی و گماشتگان شان منع قرار داده است. چنین اعمال جرم فساد اداری پنداشته شده و مرتکبین توسط اداره لوی خارنوالی تحت پیگرد عدلی قرار خواهند گرفت. اگرچه، ادارات عموماً خاطرنشان نموده اند که آنها با اراکین عالیرتبه کشور قرارداد عقد نمیکنند، اما بعضی گزارشات در مغایرت با این اظهارات وجود دارند. کمیته فعلاً در تلاش برای دستیابی به جزئیات این قضایا جهت ارزیابی اینکه آیا ماده متذکره نقض شده و یا قضایای متذکره چنانچه باید به اداره لوی خارنوالی راجع شده و یا توسط آنها مورد پیگرد قرار گرفته است، میباشد.

این فرمان همچنان شامل اصلاحات ساختاری مربوط به تدارکات بوده که دربرگیرنده تعدیل قانون تدارکات ((۵(۳))، میکانیسم تجدید نظر شده تدارکاتی برای وزارت دفاع (ماده (۲(۱)) و الزامیت نظارت مؤثر از پروژه های انکشافی ((۱۹(۱)) میباشد. قانون جدید تدارکات چندین بار به شورای وزیران ارسال شده و غرض تدقیق و تعدیل بهتر هنوز هم تحت مذاقه کمیسیون مؤظف در وزارت عدلیه قرار

دارد. وزارت دفاع طرز العمل های جدید اجراءات تدارکاتی خویش را ترتیب و به اداره امور احاله نموده ولی نخواستند آنرا غرض ارزیابی با کمیته شریک نمایند.

بخش تدارکات وزارت دفاع یک ساحة مهم برای جلوگیری و کاهش فساد اداری محسوب میشود. اداره بین المللی شفافیت اخیراً نتایج ارزیابی خود در مورد شفافیت بودجه های سکتورهای بین المللی دفاع را منتشر نموده که افغانستان مقام پنجم از مجموع شش رتبه را از آن خود کرده است. در حال حاضر، بیشتر مصارف دفاعی توسط مؤسسات بین المللی صورت میگیرد ولی با خروج نیروهای بین المللی طی سال آینده مصرف بودجه دفاعی توسط وزارت دفاع افزایش قابل توجهی خواهد نمود. این حقیقت اهمیت حصول اطمینان از موجودیت شیوه های مؤثر تدارکاتی و کاهش آسیب پذیری فساد اداری را افزایش میدهد.

ساختار های تقویت شده عواید دولت سبب کاهش وابستگی به کمکهای خارجی و ضیاع عواید دولتی بالاثر فساد اداری، خواهد شد

طی دهه گذشته، افغانستان برای تمویل فعالیت هایش به کمکهای خارجی اتکأ نموده است. اگرچه افغانستان دارای یک سلسه منابع عاید زا میباشد، چالشهای چون فقدان امنیت، سرحدات طولانی، ظرفیت پائین، ادارات ضعیف و اجراءات فاسد بدین معنی است که دولت در جمع آوری کلی عایدات ناتوان بوده است. نتیجتاً، فرمان شماره ۴۵ ریاست جمهوری دربرگیرنده موادیست که مرتبط به جمع آوری عواید و جلوگیری از ضیاع آنان میباشد. فقره هفتم ماده ۱۷، وزارت مالیه را مکلف میسازد تا بمنظور بهبود عایدات دولت و ظرفیت وزارت ها، میکانیزمی را جهت توسعه و تعمیل اجراءات قابل اعتماد بودجه، آماده سازد. درین زمینه، وزارت مالیه مسوده این طرح را جهت بهبود عواید و ظرفیت ادارات دولتی ترتیب نموده که با کمیته (MEC) نیز شریک ساخته شده است. این طرح شامل سه منبع: الف) جمع آوری مالیات ب) عواید حاصله از ادارات دولتی و ج) عواید گمرکات میگردد. طرح مذکور ۴۰ سفارش را برای تمام این سه ساحة ارائه میدارد ولی وضعیت فعلی، اهداف، بازدهی و نتایج کوتاه مدت و درازمدت آنرا توضیح نمیدهد.

همچنان فقره اول ماده ۲۵، وزارت ترانسپورت و هوانوردی را مکلف میسازد تا میکانیزم شفاف و جامع جمع آوری عواید ترانسپورت زمینی را آماده سازد زیرا بر مبنای اظهارات، بیشتر عواید ترانسپورت از دولت منحرف ساخته شده اند. میکانیزم جمع آوری عواید ترانسپورت ترتیب و به اداره امور فرستاده شده ولی کمیته نتوانسته به این میکانیزم دست یابد تا مؤثریت آنرا مورد ارزیابی قرار دهد. کمیته به پیگیری این موضوع با وزارت ادامه داده و در صورت امکان، ارزیابی های بیشتر ارائه خواهد کرد.

زیربنا

وجود فساد اداری در تطبیق پروژه های زیربنایی در افغانستان، نگرانی عمده را بوجود آورده است. مشکلات زیادی وجود دارند که سبب تأخیر، تعلیق یا توقف پروژه ها شده یا آنانرا با کیفیت پائین ساختمانی یا مواد، تکمیل مینمایند. بیشتر قراردادها به شرکتهای داده شده اند که توانایی تطبیق پروژه ها را نداشته و منجر به احاله قرار داد به قراردادهای فرعی در سطوح مختلف و تقلیل بودجه پروژه بالاثر عدم کفایت و اختلاس، گردیده است.

مطابق قانون تدارکات، قراردادیان مکلف به تطبیق پروژه ها مطابق به جدول زمانی مشخص شده، میباشند. فقره سوم ماده ۲۴ فرمان، وزارت فواید عامه را مکلف میسازد تا فهرستی از تمام پروژه های قسماً تطبیق شده را با ذکر دلایل تأخیر، توقف یا تعلیق آنان فراهم نموده به شورای وزیران ارائه نماید که بشکل تیوریک تکمیل شده است. فهرست متذکره صرفاً شامل ۳۵ پروژه میگردد که توسط دولت افغانستان، بانک توسعه آسیایی، بانک انکشافی اسلامی و صندوق وجهی بازسازی افغانستان تمویل شده اند ولی بخاطر عدم همکاری تمویل کنندگان مهم چون اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده (USAID)، بخش انجینیری اردوی ایالات متحده امریکا (USACE) و گروه های بازسازی ولایتی (PRT) شامل پروژه های نميگردد که توسط آنان تطبیق شده اند. مشکلات شناسایی شده که سبب تأخیر گردیده شامل ناامنی، اوضاع بد جوی، فقدان مواد لازم، مشکل دریافت زمین، توزیع قراردادهای فرعی، طرح نامکفی و عدم همکاری، میگردند.

باوجودیکه تعدادی از قراردادی‌ها در تکمیل پروژه‌ها مطابق جدول زمانی معینه ناکام مانده‌اند، وزارت باید فراتر از نام‌گرفتن پروژه‌ها جهت ترتیب و تطبیق ستراتیژیها برای غلبه بر مشکلات مرتبط با عدم کفایت، آنان به پیش رود. لازم است تا وزارت فواید عامه معلومات سایر تمویل کنندگان و اداراتی را که پروژه‌های زیربنایی دارند جهت حصول اطمینان ازینکه تمامی علل تحت ملاحظه قرار گرفته‌اند، پیگیری نماید.

تعیینات در دولت

سالیان متمادست که نگرانی در مورد روند تقرر در ادارات مختلف دولتی، وجود داشته است. تعیینات اغلباً براساس قوم پرستی بدون درنظر گرفتن لیاقت صورت گرفته که منجر به تقرر افراد فاقد شایستگی و مؤثریت لازم در مقامهای کلیدی و آسیب بزرگتر به مبارزه علیه فساد گردیده است. فرمان به تمرکز قوی بالای روند تعیینات و ترفیعات در ادارات مختلف افغانستان، صراحت دارد.

اصلاحات گسترده دولتی به تقویت تعیینات برمبنای شایستگی و کاهش تقاضای رشوه کمک می‌کند

فقره دوم ماده ۱۱ فرمان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی را مکلف به تهیه طرح اصلاحات داخلی درمطابقت با ستندردهای عالی استخدام، نموده و فقره ششم ماده ۱۷ تهیه طرح حقوق و معاشات متناسب کارمندان خدمات ملکی را لازمی می‌پندارد. معلومات واصله کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) حاکیست که کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی پیشنهاد مبنی بر اصلاحات یا تعیینات پرسونل خدمات ملکی را ترتیب نموده که به شورای وزیراً ارائه شده است. این طرح، تحقیق درمورد معاشات مؤظفین خدمات ملکی و اصلاحات در توزیع آن را لازم می‌پندارد.

لازم است تا روند تعیینات در ادارات کلیدی مختلف براساس شایستگی و لیاقت صورت گیرد

علاوۀاً، فقره ۱۷ ماده اول فرمان شماره ۴۵، اداره مستقل ارگانهای محلی را مکلف به معرفی نامزدان بست های شاروالی به بورد خاص تعیینات اراکین عالیرتبه الی برگزار شدن انتخابات شاروالیها، مینماید تا این بورد درمورد تعیینات شاروال ها تصمیم اتخاذ نماید. فقره دوم ماده ۸، اداره مستقل ارگانهای محلی را مکلف میسازد تا تدابیر استخدام معاونین شایسته ولایت را از طریق رقابت آزاد و عادلانه در همکاری با کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی اتخاذ نماید.

معلومات واصله نشان میدهند که تعیینات شاروال ها مطابق ماده فرمان براساس معرفی نامزدان توسط اداره مستقل ارگانهای محلی به بورد خاص تعیینات اراکین عالیرتبه صورت میگیرد. کمیته (MEC) دریافت کرده است که کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در هماهنگی با اداره مستقل ارگانهای محلی، پستهای خالی معاونین ولایات را از طریق امتحانات تعیین نموده و مصاحبه های آنرا فلمبرداری نموده است. گزارش شده که از میان ۳۴ معاون والی، ۱۷ بست معاون والی از طریق استخدام بر مبنای شایستگی تعیین شده و ۱۷ تن دیگر برای گذراندن امتحان نامزد شده اند. با وجود این، در اکثر موارد معاون والی بر حال دوباره تعیین شده که این موضوع صحت روند را تحت سوال قرار میدهد.

مطابق فقره دوم ماده ۶، تعیینات رؤسای خارنوالی ولایات باید به مقام رئیس جمهور گزارش شده و منظوری وی حاصل گردد. معلومات واصله کمیته نمایانگر آنست که اداره لوی خارنوالی تقرر ۱۳ رئیس خارنوالی ولایات را پیشنهاد کرده که توسط اداره امور تأیید شده اند. با وجود این، سیزده رئیس متذکره از قبل کارمند لوی خارنوالی بودند که بمعنی عدم تغییر یا تبدیلی خارنوالان در ولایات میباشد. معلومات واصله کمیته همچنان نشان میدهند که ۱۵ خارنوال پیشنهاد شده متعاقباً رد شدند زیرا اداره امور اطلاع حاصل نمود که منصوبین بر حال دوباره تعیین میگردند.

فرمان همچنان به وزارت های مشخص هدایت میدهد تا تدابیری را در ارتباط به تعیینات و استخدام در ادارات شان روی دست گیرند. فقره دوم ماده ۴ فرمان، وزارت امور خارجه را مکلف به بازنگری و پیشنهاد اصلاحات درمورد میکانیزم استخدام دیپلمات ها و ظرفیتهای آنان مینماید. فقره سوم ماده

۷ وزارت داخله را مکلف به اجرای ترفیعات افسران واجد شرایط مینماید. فقره اول ماده ۱۸ وزارت تجارت و صنایع را مکلف به دادن گزارش درمورد تعداد اتشه های تجارتي در کشورهای مختلف و میکانیزم تقرر آنان مینماید.

فعالیت های نظارتی کمیته (MEC) درین مورد نتایج متفاوتی را آشکار ساخته است. وزارت امور خارجه کمیته های را ایجاد نموده تا تمامی دیپلماتها را براساس شایستگی، تجربه و توانایی های لسانی شان تحت ارزیابی دوباره قرار دهند. مطابق طرزالعمل های داخلی، وزارت باید یک امتحان ورودی نامزدان و افرادی را که بطور محوری از کابل و ماموریت های دیپلماتیک خارجی استخدام میشوند، اخذ نماید. یک مصاحبه مؤفق و ارزیابی خوب، به افراد فرصت اخذ منظوری تقرر در ماموریت های دیپلماتیک را فراهم مینماید.

کمیته با کارمندان وزارت بشمول اشخاصیکه به ماموریت های دیپلماتیک رفته اند و تعدادی که بعد از سالیان متمادی کار در وزارت به ماموریت های دیپلماتیک اعزام نشده اند و یک تن که تازه مقرر شده، مصاحبه نموده است. مطابق این مصاحبه ها، استخدام دیپلمات ها اعمال نفوذ مقامات عالیرتبه دولتی و اعضای پارلمان را به همراه داشته است. در یک مورد، برادر کوچک یک فرد برجسته سیاسی در افغانستان مطابق اظهارات، هفت سال را منحیث سکرتر در امارات متحده عربی سپری نموده و اکنون منحیث دیپلمات در استرالیا ایفای وظیفه می نماید.

از آنجائیکه بعضی افراد فاقد دانش دیپلماتیک به پست های دیپلماتیک مقرر میشوند، سفارتخانه ها، وزارت خارجه و بصورت عموم حکومت افغانستان ازین موضوع متأثر میشود زیرا چنین اشخاص بخاطر مهارت های ضعیف زبانی و ندانستن عرف دیپلماتیک نمیتوانند در جلسات یا کنفرانسها اشتراک نمایند. یک مقام دیگر وزارت خاطر نشان نمود که طی سه سال گذشته، وزارت فقط یک امتحان ورودی اخذ نموده است.

همچنان درباره پیشرفت در تقرر اتشه های تجارتي مطابق میکانیزم تعینات ظاهراً در حال تسوید، ضرورت و حجم تجارت با کشور میزبان نیز گزارشاتی وجود دارند. وزارت تجارت خاطر نشان نموده که کمیسیون مرکب از نمایندگان اداره امور، وزارت امور خارجه، وزارت مالیه و کمیسیون خدمات

ملکی و اصلاحات اداری تشکیل شده است. این کمیسیون فعالیت های اشنه های تجارتي را ارزیابی نموده و برای سال مالی ۱۳۹۲ تعداد آنها را به ۱۸ تن کاهش داده است.

فقره پنجم ماده ۱۳ وزارت معارف را مکلف به اتخاذ تدابیر درمورد استخدام ۱۱ هزار معلم از طریق رقابت آزاد و ارزیابی شایستگی مینماید که وزارت معارف تکمیل شدن آنها را پیش اذعان داشته است. علاوه، وزارت به کمیته (MEC) از استخدام ۴۰ هزار معلم دیگر که ضرورت به آنان محسوس است اطلاع میدهد.

شناسایی مقامات فاسد در وزارت های کلیدی به کاهش فساد اداری کمک خواهد کرد

بالاخره فرمان، وزارت ترانسپورت و اداره عالی مبارزه با فساد اداری را مکلف به بازنگری تشکیل و پرسونل شان غرض شناسایی کادرهای فاسد و اتخاذ تدابیر علیه آنها مینماید. (بترتیب فقره پنجم ماده ۲۵ و فقره سوم ماده ۷) وزارت ترانسپورت خاطر نشان نموده که اقدامات لازم را با ایجاد یک کمیته جهت رسیدگی به موضوع اتخاذ نموده و تعدادی کارمندان فاسد را مجازات و تبدیل نموده است. اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، ارزیابی خود را تکمیل و گزارش آنها را به اداره امور نیز فرستاده ولی از تشریح آن با کمیته نظارت و ارزیابی غرض تثبیت خودداری ورزیده است.

نظارت و حکومتداری

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) سه ماده را در فرمان شناسایی نموده که درمورد تلاشهای دولت در امر حکومتداری و نظارت از تلاشهای مبارزه علیه فساد سخن میزنند. فقره اول ماده ۷، اداره عالی مبارزه با فساد اداری را مکلف به نظارت از تطبیق ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری در داخل دولت و سکتور خصوصی مینماید. اداره عالی مبارزه با فساد اداری به کمیته (MEC) معلوماتی درمورد ارائه نکرده تا دریافت که آیا این وظیفه اجرا شده است و یا خیر. ولی اداره امور تذکر داده که گروه های کاری برای نظارت از تطبیق ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری تشکیل شده اند.

گروه های کاری ایجاد شده شامل یک نماینده از اداره عالی مبارزه با فساد اداری میگردند و عموماً در هر ماه یا دو ماه یک بار ملاقات مینمایند ولی بعضی آنان هیچ ملاقاتی با یکدیگر نداشته اند. جلسات آموزش مبارزه علیه فساد اداری به اعضای گروه های کاری توسط اداره عالی مبارزه با فساد اداری و در همکاری با جامعه بین المللی برگزار شده اند.

ماده دوم (فقره ۹) اداره امور را مکلف به آماده نمودن فهرست تمام فرامین تطبیق نشده ریاست جمهوری و مصوبه های شورای وزیران مینماید. اداره امور دارای یک ریاست نظارت و ارزیابی میباشد که در سال ۱۳۸۵ جهت نظارت از تمامی فرامین، مصوبات و اوامر تأسیس شده و دارای یک پایگاه معلوماتی (Database) میباشد که تمامی تصامیم را از زمان ایجاد این شعبه حفظ مینماید. اما، ریاست موصوف اطلاعاتی در مورد سالهای قبل از ۱۳۸۵ ندارد چون معلومات در مورد در اختیار دارالانشای شورای وزیران قرار دارد. دارالانشأ متذکره در آنزمان دارای سیستم الکترونیک نبوده و آنها بازنگری اسناد موجوده را نیز انجام نداده اند.

مطابق آمار ارائه شده ریاست نظارت و ارزیابی اداره امور، ۵۷ فیصد فرامین و دساتیر سال ۱۳۹۰ تطبیق شده، ۲۵ فیصد در جریان تطبیق بوده و ۱۸ فیصد باقی مانده، تطبیق نشده اند. همچنان، از میان تمام فرامین، دساتیر و مصوبات صادر شده بین سالهای ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۰، ۷۳ فیصد تطبیق شده، ۱۵ فیصد در جریان تطبیق بوده و ۱۲ فیصد تطبیق نشده اند.

علل عدم تطبیق تعدادی اوامر و فرامین به کمیته ارائه نشده است. ریاست نظارت و ارزیابی نیز درمورد ماهیت مواد تطبیق نشده جزئیات ارائه نمیکند که برای کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC)، بررسی اینکه آیا موضوعات سیستماتیک در میان است و یا از تلاشهای مبارزه علیه فساد اداری ممانعت بعمل میاید را ناممکن ساخته است.

بالاخره، فقره دوم ماده ۷ اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری را مکلف به تحقیق درمورد دارایی های مشکوک مقامات دولتی و مؤسسات خصوصی و ارایه نتایج طی گزارشی به مقام ریاست جمهوری در هردوماه مینماید.

اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری خاطر نشان نمود که آنان تحقیقات را تکمیل نموده و گزارش آنرا به اداره امور فرستاده اند ولی نسخه ازین گزارش را با کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه

علیه فساد اداری شریک نخواهد نمود. نظارت کمیته (MEC) ازین ماده نشان میدهد که یک تفاهمنامه میان اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری و تعدادی وزارت ها بشمول ریاست امنیت ملی غرض تقویت تلاشهای تثبیت دارایی به امضاء رسیده است. باوجوداین، معلومات که توسط اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری درمورد دارایی ها نشر شده، مبهم بوده و جزئیات منبع دارایی ها را ارائه نمیکند و بنظر نمیاید که الزامات قانون اساسی را برآورده باشد. متعاقباً، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری نشر معلومات درمورد دارایی اراکین عالیرتبه را متوقف ساخت. معلومات اخیر نشان میدهد که اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری در حال تثبیت دارایی ۷۵ تن میباشد.

۱. نتیجه گیری

فرمان شماره ۴۵ یک ابتکار مهم در امر مبارزه علیه فساد اداری را میباشد. موفقیت آن مربوط به طرح ریزی مؤثر و تطبیق ابتکارات مورد نظر مواد فرمان میباشد. اگرچه بیشتر ادارات به هدايات فرمان شماره ۴۵ پاسخ مثبت داده و تا حدودی موفق نیز بوده اند ولی پیشنهادات متعددی وجود دارند که تطبیق نشده یا بطور ناکافی تطبیق شده اند. تطبیق فرمان شماره ۴۵ نباید ساداً منحصر به علامت صحنه گذاشتن در یک مربع محسوب گردد و ترجیحاً باید توسط وزارت ها منحصراً یک هدایت قوی برای فعالیت بهتر شان پذیرفته شود.

درحالیکه اداره امور، اساس نظارت از فرمان شماره ۴۵ را بنأ نهاده و درتلاش بی شائبه انجام آن میباشد، واضح است که ظرفیت آنان در بخش منابع برای نظارت مؤثر و توانایی ارایه تحلیل همه جانبه، مؤثریت تلاشهای آنها را کاهش میدهد. بادر نظر داشت اهمیت تدابیر تحت فرمان ریاست جمهوری و زمان مورد نیاز قبل ازینکه مؤثریت فرمان را بتوان ارزیابی کرد، کمیته (MEC) تصمیم گرفته تا به نظارت و ارزیابی تطبیق فرمان و مؤثریت تدابیر آن تا مدتها بعد از منقضی شدن میعاد زمانی فرمان ادامه دهد.

ضمیمه: مواد تحت نظارت مربوط مبارزه علیه فساد اداری

اداره	ماده	موعد زمانی
تمام مؤسسات و ادارات	۱-۱۵: به تمام ارگان های دولتی هدایت اکید داده می شود تا از عقد قراردادهای و مقاوله های عمرانی تدارکاتی و عرضه خدمات، به اراکین عالی رتبه دولتی، گماشته گان و اشخاص تحت الحمایه آنها جداً اجتناب ورزند. انجام چنین اعمال جرم فساد اداری پنداشته شده و مرتکبین آن از جانب لوی خائنوالی جمهوری ا.ا قابل تعقیب عدلی شناخته می شوند؛	در جریان
ریاست مستقل ارگانهای محل	۲-۸: به همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی پست های معاونین ولایت را برقابت آزاد گذاشته در استخدام کادرهای وطن دوست، صادق، لایق و شایسته اقدام نماید.	
وزارت امور داخله	۳-۷: ترفیعات افسران واجد شرایط، الی رتبه سمونوالی را طی مراحل و اجرا نماید.	
لوی خائنوالی	۶-۱: تمام اشخاصی را که در توقیف خانه ها به سر می برند توسط خائنوالی های مربوط بررسی، از توقیف بدون مدارک اثباتیه جلوگیری و لست مکمل اشخاص تحت توقیف را با توضیحات اتهامات شان به کمیته عدلی و قضایی ارایه نماید؛ ۶-۲: مقرری رؤسای خائنوالی ولایات، مانند رؤسای وزارتها و سایر ادارات به مقام ریاست جمهوری ا.ا پیشنهاد گردد.	یک ماه
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی	۱۱-۲: ساختار کمیسیون و تقرری تمام پرسونل، بشمول مورد تعینات و ریاست عمومی خدمات ملکی و کمیشنران، آنرا بررسی مجدد نموده، با در نظر داشت معیارهای بلندتر و شرایط حد اقل استخدام در پست های مهم کمیسیون، طرح اصلاحات داخلی	

اداره	ماده	موعد زمانی
	کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی را به مقام ریاست جمهوری ا.ا. ارایه نماید؛	
کمیسیون مستقل انتخابات	۱۲-۱: طرح ثبت نام رأی دهنده ها برای انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۳ را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت تجارت و صنایع	۱۸-۱: درمورد تعداد اتشه های تجارتي در کشورهای مختلف و میکانیزم تعیین آنها براساس نیازمندیها و حجم تجارت کشور، به شورای وزیران گزارش دهد؛	
وزارت اقتصاد	۱۹-۱: طرح مشخص برای نظارت از پروژه های انکشافی، بشمول پروژه های شاروالی ها را به شورای وزیران ارایه نماید؛	
دافغانستان بانک	۲۰-۱: پالیسی نظارت از خروج اسعار خارجی از طریق میدان های هوایی کشور را تطبیق، بصورت متداوم مراقبت و از نتیجه به مقام ریاست جمهوری ا.ا. گزارش ارایه نماید؛	
وزارت فواید عامه	۲۴-۳: لست تمام پروژه های نیمه کاره را با ذکر دلایل تأخیر، توقف و تعویق، ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت دفاع	۲-۱: درهمکاری با وزارت های مالیه، اقتصاد و عدلیه میکانیزم تجدیدنظر شده، شفاف و مکمل امور تدارکاتی آنوزارت را ترتیب و به شورای وزیران ارائه نماید؛	
وزارت امور داخله	۳-۱: تمام فیصله های محاکم بخصوص فیصله های را که در رابطه به غصب ملکیت های عامه و خصوصی نهایی و به آن وزارت ابلاغ گردیده است عملی و گزارش کتبی اجراءات خود را به ریاست عمومی اداره امور و دارالانشای شورای وزیران ارایه نماید؛	

اداره	ماده	موعد زمانی
وزارت عدلیه	۳-۵: طرح تجدیدنظرشده قانون تدارکات را طی مراحل نماید؛	
	۴-۵: قانون انتخابات را نهائی و به شورای وزیران ارسال نماید؛	
لوی خارنوالی	۴-۶: ایجاد اداره مراقبت خارنوالی و یا تفویض این صلاحیت به اداره مراقبت قضائی ستره محکمه را بررسی و طرح مشخص به شورای وزیران ارایه نماید؛	
اداره عالی نظارت	۱-۷: از تطبیق شاخصهای مندرج استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری در ادارات دولتی و بخشهای خصوصی مورد نظارت قرار داده نتایج آن را به مقام ریاست جمهوری ا.ا ارایه نماید؛	
اداره امور	۲-۹: لست تمام فرامین و احکام مقام ریاست جمهوری و مصوبات شورای وزیران را که الی اکنون لاجراء مانده به تفکیک وزارت ها و ادارات ذیربط، ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت مالیه	۳-۱۷: طرح پیگیری تعهدات کنفرانس توکیو را ترتیب و عملی نموده از پیشرفت کار به شورای وزیران گزارش ارایه نماید؛	
ریاست مستقل ارگانهای محل	۱۷-۱: بمنظور تنظیم و ارایه بهتر خدمات عام المنفعه به شهروندان کشور، الی فراهم شدن زمینه انتخابات برای شاروالی ها، پروسه تقرر شاروالها منبعد از طریق بورد خاص مشورتی رئیس جمهور در تعیینات پست های عالیرتبه و پیشنهاد اداره مستقل ارگانهای محل صورت گیرد. اداره مستقل ارگانهای محل مؤظف است در خلال مدت سه ماه، شاروالهای ولایات و ولسوالیهای عمده را با معرفی اشخاص واجد شرایط، پاک نفس و مسلکی از طریق بورد خاص تعیینات مقرر نماید؛	سه ماه

اداره	ماده	موعد زمانی
وزارت امور خارجه	۴-۲: میکانیزم استخدام دیپلماتها و ظرفیت های کاری آنها را ارزیابی مجدد نموده پیشنهادهای اصلاحی و مشخص جهت تصمیم گیری به مقام ریاست جمهوری ا.ا رایبه نماید؛	
کمیسیون مستقل انتخابات	۱۲-۲: برنامه انتخاباتی شفاف و منظمی که مشارکت مردم را تضمین نموده بتواند تهیه و جدول زمانبندی جامع انتخابات ریاست جمهوری، شورای ملی و شوراهای ولایتی را ترتیب نماید.	
وزارت مالیه	۱۷-۶: به همکاری کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی طرح یکدست سازی و هم سان سازی معاش کارکنان خدمات ملکی را ترتیب و به شورای وزیران رایبه نماید؛	
	۱۷-۷: طرح بهبود مجموعه عواید دولتی و ظرفیت وزارت های ذیدخل برای توسعه و اجرای بودجه جوابگو و تلفیق کننده نیازها و ارجحیت های ملی را ترتیب و با تشخیص منابع جدید عایداتی معرفی نماید؛	
وزارت اقتصاد به همکاری وزارت های مالیه و مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۱۹-۲: به همکاری وزارت های مالیه و مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تمام قراردادهای دولتی را که طی سه سال گذشته با کمپنی ها و نهادهای ملی و بین المللی منعقد شده با تمام جزئیات قراردادها (به خلاصه قراردادها اکتفا نشود) از طریق صفحات انترنتی و نهادهای مربوط بدست نشر بسپارد؛	
وزارت معادن	۲۱-۵: طرح مشخص در مورد تأمین شفافیت قراردادهای معادن کشور را نهائی و به شورای وزیران رایبه نماید. تأمین شفافیت قراردادها به اساس اصول توافق شده بین المللی و توجه به آینده کشور را در صدر قرار داده و تمام جزئیات قراردادها را (به خلاصه قرارداد اکتفا نشود) از طریق وب	

گزارش تطبیق مواد مربوط به مبارزه علیه فساد اداری فرمان شماره چهل و پنج

اداره	ماده	موعد زمانی
	سایت وزارت های معادن، مالیه و اقتصاد نشر نماید؛	
وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی	۱-۲۵: میکانیزم شفاف، جامع و تجدید نظر شده جمع آوری عواید ترانسپورت زمینی را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت زارعت، آبیاری و مالداري / اراضی	۲-۲۷: به همکاری وزارت های عدلیه و امور داخله، اداره لوی خاړنوالی، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری و اداره مستقل ارگانهای محل در مورد غصب املاک دولتی و شخصی در سطح کشور (در قدم نخست در ولایات درجه اول و سپس در سایر ولایات) معلومات دقیق جمع آوری و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت امور مهاجرین و عودت کننده گان	۱-۳۱: از صورت توزیع عادلانه شهرک های مهاجرین در ۳۴ ولایت کشور به شورای وزیران گزارش ارایه نماید؛	
ستره محکمه	۱-۲: از ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان تقاضا بعمل می آورم، در خلال مدت شش ماه، تمام دوسیه های تحت دوران قضائی، بخصوص دوسیه مربوط به فساد اداری، غصب زمین و قتل های زنجیره یی را فیصله و نهائی نماید؛	شش ماه
وزارت امور داخله	۳-۵: به همکاری شاروالی کابل و شاروالی های ذیربط طرح بهتر سازی و چگونگی فعالیت پولیس ترافیک در شهر کابل و سایر شهرهای بزرگ را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت عدلیه	۵-۵: قانون شاروالی ها و قانون لوی خاړنوالی را نهائی و به شورای وزیران ارایه نماید؛	
لوی خاړنوالی	۶-۷: تمام پرسونل مسلکی و حمایتی خاړنوالی را بازنگری نموده، کادریهای آلوده به فساد را شناسائی، تدابیر مشخص را اتخاذ و به	

اداره	ماده	موعد زمانی
	مقام ریاست جمهوری ا.ا گزارش ارایه نماید؛	
اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری	۲-۷: دارایی های مشکوک اراکین دولتی و مؤسسات خصوصی را بررسی نموده، از نتیجه در هر دو ماه یکبار به مقام ریاست جمهوری ا.ا، گزارش ارایه نماید؛	
	۳-۷: تمام پرسونل مسلکی و حمایوی ان اداره را بازنگری نموده، کادرهای آلوده به فساد را شناسائی، تدابیر مشخص را اتخاذ و به مقام ریاست جمهوری ا.ا گزارش ارایه نماید؛	
وزارت معارف	۵-۱۳: در رابطه به استخدام معلمین و اساتید واجد شرایط در مرکز و ولایات کشور و استخدام ۱۱۰۰۰ معلم و کارکن جدید از طریق پروسه رقابت آزاد و امتحان تثبیت لیاقت ها، اقدام و بصورت ماهوار به شورای وزیران گزارش ارایه نماید؛	
وزارت صحت عامه	۲-۱۶: روند تولید و توزیع ادویه در بازارهای کشور را از نظر کمی و کیفی بررسی نموده، توأم با نظریات مشخص و پیشنهادهای اصلاحی آنوزارت به شورای وزیران ارایه نماید؛	
وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی	۵-۲۵: تمام پرسونل و ساختار تشکیلاتی آن وزارت را بازنگری نموده، کادرهای آلوده به فساد را شناسائی، تدابیر مشخص را اتخاذ و به مقام ریاست جمهوری ا.ا گزارش ارایه نماید.	

ضمیمه ۲: ارزیابی مفصل مواد فرمان مربوط به مبارزه علیه فساد اداری که از آن نظارت صورت گرفته است

۲-۱: از ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان تقاضا بعمل می آید تا در خلال مدت شش ماه، تمام دوسیه های تحت دوران قضائی، بخصوص دوسیه های مربوط به فساد اداری، غصب زمین و قتل های زنجیره یی را فیصله و نهائی نماید؛

۱ (۲) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق شده است. بعد از اصدار فرمان شماره ۴۵ مقام محترم ریاست جمهوری، ستره محکمه تدابیری را برای پاسخ دهی به این فرمان روی دست گرفت. بصورت خاص، ستره محکمه کمیته را تحت رهبری ریاست تفتیش ستره محکمه مؤظف نمود تا اطمینان حاصل نماید که احکام شامل در فرمان مقام ریاست جمهوری برآورده می گردد. این کمیته متشکل از نمایندگان وزارت عدلیه، ریاست اداره امور، اداره لوی خرنوالی، وزارت امور داخله و ریاست امنیت ملی می باشد.

ستره محکمه احصائیه تمام دوسیه های موجود در محاکم را که شامل ۱۷۵۷۰ دوسیه (۱۰۲۶۶ دوسیه جنایی، ۶۵۳۴ دوسیه حقوقی، ۴۷۵ دوسیه فساد اداری، ۲۸۳ دوسیه غصب ملکیت های دولتی و ۱۲ دوسیه قتل های زنجیره یی) می گردید، جمع آوری نمود. برای تقلیل و کاهش تعداد دوسیه ها ستره محکمه تدابیر ذیل را شناسایی کرد:

۱. جمع آوری احصائیه تمام دوسیه های موجود در محاکم مختلف افغانستان
۲. اخذ گزارش ها در مورد دوسیه های فیصله شده و تسریع روند رسیدگی به دوسیه ها در محاکم مربوطه
۳. شناسایی کم کاری محاکم در افغانستان و توظیف کارمندان مسلکی
۴. اتخاذ تصامیم در مورد وضعیت مظنونین و متهمین
۵. جمع آوری معلومات در رابطه به دخالت افراد با نفوذ و اتخاذ تدابیر برای جلوگیری از مداخلات مذکور
۶. پیروی از طرزالعمل ها در هنگام استخدام کارکنان و پرهیز از مداخله در پروسه استخدام و
۷. جمع آوری معلومات در مورد وضعیت پلانهای پیشنهادی و هدایت کمیته مؤظف شده در رابطه به تصامیم اتخاذ شده توسط محاکم

طی مدت هفت ماه بعد از صدور فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری، ستره محکمه تعداد دوسیه های تحت دوران در محاکم خویش را از ۱۷۵۷۰ دوسیه به کمتر از ۱۰ هزار دوسیه تقلیل داده است. بهر حال، ستره محکمه متوجه گردید که برای به محاکمه کشانیدن عواملان غصب زمین، موانع و چالش های وجود دارد، زیرا اکثر افراد متهم به غصب زمین در حقیقت مافیای زمین، اشخاص بانفوذ، مسئولین دولتی و یا خویشاوندان آنها می باشند.

ستره محکمه ملاحظه نمود که رسیدگی به دوسیه ها یک پروسه ای است که تمام ارگانهای سکتور عدلی، خصوصاً اداره لوی خرنوالی را شامل میگردد. همچنان ستره محکمه دریافت که اکثر دوسیه ها در کابل بخاطر عدم اجراءات اداره لوی خرنوالی معلق مانده است. مصاحبه های کمیته نظارت و ارزیابی با بعضی از خرنوالان نشان می دهد که خرنوالان اجازه ندارند تا دوسیه های را که فاقد مدارک و شواهد کافی هستند، علیرغم داشتن صلاحیت قانونی، حفظ نمایند. اداره لوی خرنوالی ادعای تأخیر از سوی خود را رد نموده و ستره محکمه را متهم به نداشتن قوای بشری کافی مینماید.

باوجود این ادعا های متقابل، واضح است که هر دو اداره در رسیدگی مؤثر و مفید به دوسیه ها نقش مهمی را بازی می کنند و افزایش همکاری میان آنها اطمینان خواهد داد که آنها وظایف و مسؤولیت های مربوطه شان را بخوبی برآورده میسازند. میکانیزم های مدیریت قضایا و هماهنگی بهترین روش برای اطمینان از تکمیل این مأموریت می باشد.

۱-۱۵: به تمام ارگان های دولتی هدایت اکید داده می شود تا از عقد قراردادهای و مقاوله های عمرانی تدارکاتی و عرضه خدمات، به اراکین عالی رتبه دولتی، گماشته گان و اشخاص تحت الحمایه آنها جداً اجتناب ورزند. انجام چنین اعمال جرم فساد اداری پنداشته شده و مرتکبین آن از جانب لوی خرنوالی جمهوری ۱ قابل تعقیب عدلی شناخته می شوند؛

۱ (۱۵) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) با تعداد زیادی از ادارات دولتی به شمول وزارت مهاجرین و عودت کنندگان، وزارت امور حج و اوقاف، وزارت مالیه، وزارت معادن و ریاست اداره امور ملاقات نموده که اکثراً برآورده شدن

احکام این فرمان را اظهار داشته اند. گزارش های که از سایر وزارتخانه ها به اداره امور مواصلت نموده نشان می دهد که اراده عمومی برای برآوردن این نوع دساتیر وجود دارد، آنها هیچ قراردادی را برای عرضه خدمات با مسؤولین عالی رتبه دولتی و نیز با کسانی که از سوی آنها مقرر و حمایت شوند، منعقد نخواهند کرد. همچنان قرار داد ها نیز به شرکت های داده می شود که ارتباط نزدیک با مسؤولین عالی رتبه داشته باشند. تا هنوز، کمیته (MEC) به معلوماتی دست نیافته که این نوع اعمال را جرم پنداشته باشند، و نیز هیچ گزارشی از لوی څارنوالی بدست نیاورده که نشان دهد کسی بر اساس این نوع ادعا ها دستگیر شده باشد.

۱-۱۷: بمنظور تنظیم و ارایه بهتر خدمات عام المنفعه به شهروندان کشور، الی فراهم شدن زمینه انتخابات برای شاروالی ها، پروسه تقرر شاروالها منبهد از طریق بورد خاص تعینات اراکین عالیرتبه و پیشنهاد اداره مستقل ارگانهای محل صورت گیرد. اداره مستقل ارگانهای محل مؤظف است در خلال مدت سه ماه، شاروالهای ولایات و ولسوالیهای عمده را با معرفی اشخاص واجد شرایط، پاک نفس و مسلکی از طریق بورد خاص تعینات مقرر نماید؛

۱ (۱۷) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. معلومات بدست آمده نشان می دهد که ریاست مستقل ارگانهای محل، اجراءات و عملکرد ۳۳ شاروالی را ارزیابی نموده و گزارش آن را به اداره امور فرستاده است. در حال حاضر، تقرر شاروال ها مطابق احکام این فرمان صورت می گیرد. ریاست مستقل ارگانهای محل، کاندیدان را به بورد خاص تعینات اراکین عالیرتبه معرفی و سپس این بورد در باره تقرر آنها تصمیم میگیرد.

۲-۱: در همکاری با وزارت های مالیه، اقتصاد و عدلیه میکانیزم تجدیدنظر شده، شفاف و مکمل امور تدارکاتی آنوزارت را ترتیب و به شورای وزیران ارائه نماید؛

۲ (۱) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نگردیده است. گزارش های اخیر نشان می دهد که شفافیت بسیار اندک در میکانیزم های مبارزه با فساد اداری در بودجه دفاعی افغانستان وجود دارد و این

بخش با آسیب پذیری بسیار جدی فساد اداری مواجه می باشد. این از اهمیت بیشتر برخوردار می باشد زیرا بودجه دفاعی افغانستان با خروج قوای بین المللی افزایش یافته و پروسه تهیه و تدارکات بصورت روز افزون از طریق وزارت دفاع به پیش برده می شود.

در حالیکه وزارت دفاع اظهار می دارد که ستراتیژی جدید را برای تهیه و تدارکات طرح نموده، اما هیچ معلوماتی در باره آن به کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) ارائه نشده لهذا این کمیته قادر نشد تا آن را در این ارزیابی شامل نماید.

۳-۱: تمام فیصله های محاکم بخصوص فیصله های را که در رابطه به غصب ملکیت های عامه و خصوصی نهایی و به آن وزارت ابلاغ گردیده است عملی و گزارش کتبی اجراءات خود را به ریاست عمومی اداره امور و دارالانشای شورای وزیران ارایه نماید؛

۳ (۱) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نشده است. وزارت امور داخله گزارش داده است که حدود ۱۹۱ قضیه غصب زمین را به ریاست اداره امور و لوی خاڼوالی برای تحقیق، فرستاده است، ولی لوی خاڼوالی و محاکم هنوز به آن پاسخ نداده اند. کمیته نظارت و ارزیابی نتوانست مشخص سازد که چه تعداد فیصله محکمه در رابطه به غصب ملکیت ها صادر گردیده و به همین جهت نتوانست ارزیابی نماید که آیا این فیصله ها هنوز عملی گردیده اند و یا خیر؟ این موضوع در ماه های آینده بصورت عمیق تر مورد نظارت قرار خواهد گرفت.

۳-۵: به همکاری شاروالی کابل و شاروالی های ذیربط طرح بهتر سازی و چگونگی فعالیت پولیس ترافیک در شهر کابل و سایر شهرهای بزرگ را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید؛

۳ (۵) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نشده است. به منظور ارزیابی از روند تطبیق این ماده، کمیته (MEC) با ریاست پلان و پالیسی شاروالی کابل دیدار نمود اما این ریاست از تطبیق این ماده، جواب

منفی ارایه داشت. در مورد وزارت امور داخله باید بیان داشت که آنها در این زمینه جوابی را آماده ساخته اند ولی در عین حال خاطر نشان ساختند که این وزارت پلانی را ترتیب ننموده چون این کار ملیون ها دالر هزینه و یک ساختار بنیاد قوی می خواهد.

۳-۷: ترفیعات افسران واجد شرایط، الی رتبه سمونوالی را طی مراحل و اجرا نماید.

۳(۷) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق شده است. بر اساس فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری، وزارت امور داخله، ۲۳۹۵ صاحب منصب را بر اساس لیاقت و حدود ۱۵۴ تن دیگر را بصورت فوق العاده ارتقای رتبه داده است.

۴-۲: میکانیزم استخدام دیپلوماتها و ظرفیت های کاری آنها را ارزیابی مجدد نموده پیشنهادهای اصلاحی و مشخص جهت تصمیم گیری به مقام ریاست جمهوری ا.ا ارایه نماید؛

۴ (۲) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نشده است. وزارت امور خارجه پیشنهاد تقرر دیپلومات ها را به دفتر مقام ریاست جمهوری گزارش داده است. این وزارت برای تقرر کارمندان بر اساس دوره خدمت، آشنایی با یک زبان خارجی و مؤثریت آنها در مأموریت های دیپلوماتیک، کمیسونی را مؤظف ساخته است.

افرادی که بر اساس این پروسه استخدام می شوند برای دوره سه ساله در کابل خدمت نموده و سپس بصورت سالانه مورد ارزیابی قرار می گیرند. بعد از مدت سه سال کار در وزارت امور خارجه، از آنها مصاحبه گرفته می شود تا مناسب بودن شان برای بست های خارج از کشور معین گردد. این افراد منحیث سکرتر سوم سفارت برای مدت سه سال مقرر می گردند، که بعد از سپری شدن سه سال آنها به وزارت خارجه در افغانستان باز گشته و برای یک دوره سه ساله در کشور ایفای وظیفه مینمایند. این پروسه ارزیابی و بررسی همینطور باز هم بر اساس ارزیابی صورت گرفته و افراد شایسته این بار

منحیث سکرتر دوم سفارت برای یک دوره سه ساله دیگر مقرر می شوند و سپس بعد از ختم دوره سه ساله باز به کابل برمی گردند و برای مدت سه ساله دیگر در آنجا خدمت می کنند که میتوانند مستحق تقرر در بست سکرتر اول سفارت شوند.

کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) با کارمندان وزارت امور خارجه دیدار و ملاقات نمود تا بر تطبیق این طرزالعمل نظارت نموده و آن را ارزیابی نماید. افراد مصاحبه شده شامل کسانی بودند که قبلاً به مأموریت های دیپلماتیک اعزام شده بودند و بعضی از آنها شامل کسانی بودند که با وجود چندین سال خدمت در وزارت هنوز به کدام مأموریت دیپلماتیک فرستاده نشده بودند. دیدگاه عمومی این بود که طرزالعمل استخدام بصورت شفاف مدیریت نشده و با دخالت بیرونی به شمول دخالت مأمورین عالیرتبه دولتی، اعضای پارلمان و وزیران همراه بوده است. نتیجه آن می شود که بعضی ها فاقد دانش دیپلماتیک باقی مانده و در عرف دیپلماتیک با مشکلات جدی مواجه گردیده و نتوانند به مأموریت های دیپلماتیک مؤثر تمام شوند. یکی دیگری از مسؤلین وزارت بیان نمود که در جریان سه سال گذشته، وزارت تنها یک امتحان شمولیت را برگزار نموده است.

۵-۳: طرح تجدیدنظرشده قانون تدارکات را طی مراحل نماید. (دو ماهه) (وزارت عدلیه)

۵ (۳) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق شده است. قانون تدارکات عامه تجدید نظر گردیده و برای بررسی و بازبینی به وزارت عدلیه فرستاده شده است. وزارت عدلیه این قانون را در مشاوره با چندین اداره دیگر نهایی ساخته و در ماه سنبله ۱۳۹۱ به شورای وزیران ارسال نمود. کمیته اقتصادی شورای وزیران این قانون را در ماه قوس ۱۳۹۱ بررسی نموده و به جلسه عمومی شورای وزیران ارائه کرد که قانون مذکور در این جلسه مسترد شده و از وزارت عدلیه تقاضا گردید تا در مورد محتویات این قانون بصورت گسترده تر مشوره نماید.

وزارت عدلیه مکاتیب را به چندین اداره ارسال نموده و از آنها خواهان ابراز نظر گردید، و واحد پالیسی تهیه و تدارکات یک ورکشاپ آموزشی را در اواسط ماه دلو ۱۳۹۱ برگزار نمود تا تغییرات مد نظر را با تمام ادارات مربوطه مورد بحث قرار دهد. این واحد جلسات زیادی را با اعضای جامعه

جهانی، به شمول بانک جهانی، صندوق بین المللی پول، بانک انکشاف آسیایی، بانک آفریقایی، آیساف و اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده آمریکا برگزار نمود.

۵-۴: قانون انتخابات را نهائی و به شورای وزیران ارسال نماید (دو ماهه) (وزارت عدلیه)

۵ (۴) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق شده است. قانون انتخابات توسط شورای وزیران بازبینی و نهائی گردید و اکنون در پارلمان می باشد. این قانون دارای ۱۳ فصل و ۷۲ ماده می باشد که نقش کمیسیون سمع شکایات برای رسیدگی به شکایات و اعتراضات را با جایگزین کردن آن با محاکم سمع شکایات مرکزی و ولایتی، از بین می برد. به نظر می رسد که این تغییرات در تضاد با قانون ساختار کمیسیون مستقل انتخابات میباشد که این قانون نیز در پارلمان قرار دارد. قرار گزارش ها، با وجود وضعیت نا معلوم اصلاحات پیشنهادی، ستره محکمه از همین اکنون ترتیب مقرر برای تطبیق پروسه جدید شکایات را آغاز نموده است.

این تعدیلات پیشنهادی همچنان احکامی را برای تعیین اعتبار کاندیدان بر اساس بررسی سوابق جرمی، شمولیت در گروپ های مسلح، و استعفاء از مناصب دولتی، شامل می گردد. پروسه اعتبار سنجی کاندیدان همچنان بررسی اسناد تعلیمی و تجارب اداری لازم برای تکمیل معیارهای شایستگی کاندید شدن برای پست ریاست جمهوری و انتخابات پارلمانی را نیز در بر می گیرد. بهر حال، هنوز واضح نیست که این ساحات چگونه بصورت مؤثر بررسی خواهد شد. احکام قانون در رابطه به کاندیدان پذیرفته شده برای پروسه انتخابات بر اساس لیاقت و شایستگی خیلی صریح و روشن می باشد، ولی نگرانی در مورد انواع میکانیزم ها و میتود های که مورد استفاده قرار خواهند گرفت، همچنان باقی میماند.

۵-۵: قانون شاروالی ها و قانون لوی خارنوالی را نهائی و به شورای وزیران ارایه نماید.
(شش ماهه) (وزارت عدلیه)

۵ (۵) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق شده است. قانون فعلی شاروالی ها در افغانستان، در زمان رژیم طالبان طرح و تصویب شده بود. در طی چند سال اخیر، مسئولین روی تجدید و عصری سازی این قانون کار می کنند. مهم تر از همه این است که این قانون قبل از تصویب و انفاذ، توسط شهروندان در سرتاسر افغانستان مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

پیش نویس قانون جدید شاروالی ها هم اکنون توسط ریاست تقنین وزارت عدلیه نهایی شده است و به زودی به کمیته تقنین شورای وزیران ارسال خواهد شد. این مسوده بعد از مشوره با شرکای مختلف با ریاست مستقل ارگانه های محل و شاروالی کابل نیز به اشتراک گذاشته شده است. ریاست مستقل ارگانه های محل در هماهنگی با پروگرام انکشافی ملل متحد، اتحادیه بین المللی مدیریت شهر و برنامه های شاروالی های ساحوی افغانستان برای جوامع اطرافی (RAM-UP)، ورکشاپ های آموزشی را با اشتراک بیش از ۱۲۰۰ تن از ولایات مختلف، برگزار نمود.

قانون تشکیل و صلاحیت لوی څارنوالی قبلاً تسوید گردیده و برای بررسی و تصویب به پارلمان فرستاده شده است.

۶-۱: تمام اشخاصیکه در توقیف خانه ها به سر می برند توسط څارنوالی های مربوطه بررسی، از توقیف بدون مدارک اثباتیه جلوگیری و لست مکمل اشخاص تحت توقیف را با توضیح اتهامات شان به کمیته عدلی و قضایی ارایه نماید. (یک ماه) (اداره لوی څارنوالی)

۶ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً اجراء شده است. ماده ۶ (۱) فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری از لوی څارنوالی می خواهد تا دوسیه تمام توقیف شدگان را بررسی نموده و از توقیف بدون مدرک و سند جلوگیری نموده، لست کامل از تمامی توقیف شدگان را با توضیح اتهام وارده بر آنها به کمیته عدلی و قضایی بسپارد. لوی څارنوالی اطمینان داد که فرمان مقام ریاست جمهوری را تطبیق نموده اند. با این حال، کمیته نظارت و ارزیابی با مقامات کمیسیون مستقل حقوق بشر، از مرکز توقیف خانه کابل دیدار نموده و به این نتیجه رسید که گزارش های لوی څارنوالی نادرست می باشد.

به اساس گزارش های رسمی لوی خرنوالی، تعداد توقیف شده گان شهر کابل ۱۰۱ تن می باشد، در حالیکه توقیف خانه کابل این تعداد را ۴۵۰ تن گزارش داده است. این کمیته همچنین گزارش های را به دست آورده که نشان می دهد تقریباً ۴۹ تن - و یا بیش از ۱۰ درصد کسانی که در توقیف خانه کابل بسر میبرند بر خلاف احکام قانون بیشتر از موعد قانونی بازداشت شده اند. این واقعیت که بیش از ۱۰ درصد بازداشت شدگان بدون دلایل کافی تحت توقیف قرار دارند نشان دهنده خطاهای سیستماتیک در نظام عدلی و قضایی کشور می باشد.

مقامات توقیف خانه کابل اظهار نمودند که موضوع بازداشت غیر قانونی بدون انجام تحقیقات لازمه، به آگاهی ریاست لوی خرنوالی و محاکم مربوطه رسانیده شده است. مسئولین ریاست تفتیش ستره محکمه گفته اند که آنها بعد از دریافت لست توقیف شده گان توقیف خانه کابل که کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) آنرا بدست آورده و به آنها ارائه نموده است، مکتوبی را به محکمه مرافعه کابل ارسال نموده اند. به اساس صحبت های مسئولین ریاست تفتیش ستره محکمه، بسیاری از کسانی که در توقیف باقی مانده اند بخاطر آن بوده که وکلای مدافع آنها فعال و پاسخ ده نبوده و یا تاریخ برگزاری محاکمه آنها به تأخیر افتاده است.

محکمه مرافعه ولایت کابل به کمیته نظارت و ارزیابی اطمینان داده که مطابق قانون فوراً اقدام نموده و تصمیم خواهد گرفت. با پیگیری بیشتر موضوع، کمیته (MEC) دریافت که محکمه مرافعه ولایت کابل بعد از آگاهی از وضعیت لست توقیف شدگان، مکتوبی را به خرنوالی استیناف ارسال نموده تا چگونگی اوضاع مظنونین را به محاکم اخبار نمایند.

پس از آشکار شدن وسعت بازداشت های غیر قانونی در شهر کابل، کمیته (MEC) نامه ای را مبنی بر توقیف و بازداشت غیر موجه با سرنوشت نامعلوم توقیف شده گان، به مقام ریاست جمهوری نوشت. رئیس جمهور در ماه قوس ۱۳۹۱ فرمان دیگری را صادر نموده به ادارات مربوطه هدایت داد تا به این مشکل رسیدگی نمایند. ادارات مربوطه فوراً به این فرمان عکس العمل نشان داده و بسیاری از بازداشت شدگان غیر قانونی را از توقیف آزاد نمودند. از جمله ۴۹ نفر شناسایی شده در توقیف خانه کابل، ۱۲ تن هنوز در بازداشت قرار دارند، ۱۰ تن براءت حاصل نموده، ۲۴ تن به بخش دیگر توقیف کابل که در زندان پلچرخی موقعیت دارد انتقال داده شده است و دو نفر توسط محکمه محکوم شده اند.

کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) بررسی های را در نظارتخانه ولایت هرات نیز انجام داد جائیکه مضمونین باوجود احکام قانون مبنی بر نگهداری آنها تا ۷۲ ساعت معمولاً الی یک ماه نگه داشته میشدند. تلاشهای مسئولین نظارتخانه هرات بالاخر تفاهمنامه میان ریاست خرنوالی و نظارتخانه، این مدت را الی شش روز محدود ساخته است. نتیجه عملی این شد که از ماه جدی ۱۳۹۱، نظارتخانه هرات شاهد حضور ۳۰ توقیفی در مقایسه با ۱۰۰ تن در گذشته گردید.

در مقایسه، توقیف خانه هرات با چالش های بیشتری مواجه بوده است. در حال حاضر حدود ۴۸۰ نفر در توقیف خانه هرات وجود دارند که دوسیه های شان منتظر حکم محکمه می باشند. این رقم شامل بعضی افرادی می گردد که بیشتر از ۵ سال را در انتظار حکم تحت توقیف بسر برده اند. فقدان منابع در ستره محکمه برای رسیدگی به این دوسیه ها به عنوان یکی از عوامل مؤثر شکل دهنده بازداشت های غیر قانونی شناخته شده است. نبود توقیف خانه جداگانه در مرکز ولایت هرات نیز سبب گردیده تا افراد تحت توقیف یکجا با محکومین به زندان در بند قرار داده شوند.

۶-۲: مقررری رؤسای خرنوالی ولایات، مانند رؤسای وزارتها و سایر ادارات به مقام ریاست جمهوری ۱.۱ پیشنهاد گردد. (یک ماه) (اداره لوی خرنوالی)

۶ (۲) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نشده است. انتصاب مأمورین جدید در لوی خرنوالی به مقام ریاست جمهوری پیشنهاد گردیده و تأیید خواهد شد. معلومات بدست آمده توسط کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) نشان می دهد که لوی خرنوالی تقرر ۱۳ خرنوال ولایتی را پیشنهاد کرده که توسط رئیس جمهور تأیید گردیده است. هر چند، این ۱۳ تن از قبل مشغول به کار بودند که به معنی عدم تغییر توسط لوی خرنوالی در خرنوالی های ولایتی میباشد. اطلاعات دریافت شده توسط این کمیته همچنین نشان می دهد که ۱۵ خرنوال پیشنهاد شده از سوی ریاست جمهوری رد شده اند.

۴-۶: ایجاد ریاست مراقبت خارنوالی و یا تفویض این صلاحیت به ریاست مراقبت قضائی ستره محکمه را بررسی و طرح مشخص به شورای وزیران ارایه نماید. (دو ماهه) (اداره لوی خارنوالی)

۶ (۴) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق شده است. ریاست نظارت لوی خارنوالی خاطر نشان نموده که بودجه ایجاد ریاست مراقبت خارنوالی در سال مالی آینده تصویب شده که این ریاست عین وظایفی را که ریاست تفتیش انجام می دهد؛ با صلاحیت و پرسونل بیشتر انجام خواهند داد. بودجه ایجاد ریاست مراقبت خارنوالی توسط پارلمان تصویب گردیده و لوی خارنوالی در حال حاضر روی استخدام ۵۰-۶۰ خارنوال مسلکی می باشد خارنوالان مذکور بصورت اختصاصی به اتهامات فساد اداری علیه مفتشین یا خارنوالان دیگر در سراسر کشور رسیدگی خواهند کرد.

لوی خارنوالی بر اهمیت پروسه افزایش کارکنان حمایوی برای ریاست تفتیش تا زمانیکه ریاست مراقبت خارنوالی جدید تاسیس شود، تاکید نمود. در پاسخ به فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری، ۱۰ خارنوال جدید برای گسترش تفتیش داخلی در لوی خارنوالی اضافه گردید. این اداره در حال حاضر دارای ۳۲ خارنوال مسلکی میباشد که مسولیت تفتیش و نظارت بر پرسونل لوی خارنوالی را در مرکز و ولایات بعهده دارد. خارنوالان یادشده به اساس برنامه کاری خود، نظارت و بازرسی از اداره مرکزی خارنوالی در کابل، پنج زون سراسری کشور و تفتیش از خارنوالی های ولایتی را انجام می دهند.

ریاست تفتیش مسؤلیت دارد تا در مورد مسائل مربوط به تفتیش داخلی لوی خارنوالی به لوی خارنوال گزارش دهد. این واحد مسؤل انجام نظارت داخلی و بررسی شکایت علیه خارنوالان، نظارت و ارزیابی از فعالیت های روزانه کارکنان اداری و مسلکی و رسیدگی به تمام اتهامات جنایی علیه خارنوالان که عبارت از سوء استفاده از طرز العمل ها، فساد اداری و مسائل مربوط به ضوابط اخلاقی است، میباشد.

بقول اداره لوی خارنوالی، این گروه بخوبی فعالیت مینماید، اما، کمیته نتوانسته هیچ گزارشی از پیشرفت ها یا دستاوردهای این گروه بدست آرد. علاوهً ریاست تفتیش الی اکنون مقررره خاص داخلی ندارد و ضرورت است تا به میان آید.

۶-۷: ارزیابی تمام پرسونل مسلکی و حمایتی خائنوالی، شناسائی کادرهای آلوده به فساد، اتخاذ تدابیر مشخص و ارسال گزارش به مقام ریاست جمهوری ا.ا. (شش ماهه) (اداره لوی خائنوالی)

۶ (۷) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. فعالیت های نظارتی کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) نشان می دهد که لوی خائنوالی کارکنان خود را ارزیابی نموده و ۳۰ تن از کارکنان خویش را از یک ولایت به ولایت دیگر تبدیل نموده است. اما لوی خائنوالی هیچ دلیلی را برای تبدیلی کارکنان خویش ارائه نکرده و گزارش ارائه شده اهداف ماده ۶ (۷) فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری را برآورده نمی سازد. کمیته نظارت و ارزیابی از اقدامات و تدابیر اتخاذ شده برای شناسایی کارکنان فاسد راضی نمی باشد. این نارضایتی نه تنها بخاطر عدم بر آوردن ضرب الاجل تعیین شده در فرمان میباشد بل اقدامات و میکانیزم های این ارزیابی نیز مورد قبول کمیته (MEC) نبوده است. در عین حال فهرست ارائه شده به کمیته نظارت و ارزیابی تنها تبدیلی و انتقال کارکنان پایین رتبه را در بر میگیرد و بالای مقامات عالیرتبه هیچ اثری نداشته است.

۷-۱: نظارت از تطبیق شاخصهای مندرج استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری در ادارات دولتی و بخشهای خصوصی واریه نتایج آن را به مقام ریاست جمهوری ا.ا. (دو ماهه) (اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری)

۷ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، به کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) در مورد تطبیق یا عدم تطبیق این امر معلومات ارایه نموده، اما ریاست اداره امور اظهار داشته که گروه های کاری برای نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه با فساد اداری تأسیس شده اند.

گروه کاری ایجاد شده شامل یک نماینده از اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری بوده و به طور کلی هر ماه یا هر دو ماه یکبار تدویر جلسه می دهند. اما بعضی ها هرگز در این جلسات شرکت نمی کنند.

عملکرد موثر این گروه کاری نیازمند اعضای شایسته و لایق میباشد. بدین منظور، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری با حمایت جامعه بین المللی، جلسات آموزشی مبارزه با فساد اداری را تدویر نموده است. به نظر می رسد که گروه های کاری دارای موثریت، از حمایت و پشتیبانی مقامات عالیرتبه در ادارات مربوطه برخوردار می باشند.

۷-۲: دارایی های مشکوک اراکین دولتی و مؤسسات خصوصی را بررسی نموده، از نتیجه در هر دو ماه یکبار به مقام ریاست جمهوری ا.ا، گزارش ارایه نماید. (شش ماهه) (اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری)

۷ (۲) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً اجرا شده است. اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری اظهار داشته که تحقیقاتش را تکمیل نموده و گزارش آنرا به اداره امور ارسال نموده است، اما کاپی آن را با کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) به اشتراک نگذاشته است. بررسی کمیته (MEC) نشان میدهد که اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری به منظور افزایش تلاش ها در راستای بررسی دارایی ها با برخی از وزارتخانه ها، به شمول اداره امنیت ملی تفاهمنامه های را به امضاء رسانیده است. هرچند، اطلاعاتیکه توسط اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری در رابطه به دارایی ها منتشر شده است مبهم بوده و در باره منشاء دارایی ها هیچ نوع جزئیات نمی دهد و به نظر میرسد که مقتضیات قانونی را بر آورده نمی سازد. در نهایت، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، نشر معلومات در باره دارایی های مقامات عالی رتبه را متوقف ساخت.

۷-۳: تمام پرسونل مسلکی و حمایوی اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری را بازننگری نموده، کادرهای آلوده به فساد را شناسائی، تدابیر مشخص را اتخاذ و به مقام ریاست جمهوری ا.ا گزارش ارایه نماید. (شش ماهه) (اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری)

۷ (۳) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً اجرا شده است. اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، ارزیابی کارکنان مسلکی و حمایوی خود را تکمیل نموده و گزارش آنرا به اداره امور ارسال نموده است. در

یک جلسه غیر رسمی با اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، کمیته (MEC) درخواست نمود تا یک کاپی و یا جزئیات این گزارش را بدسترسش قرار دهند، متأسفانه این درخواست رد شد. پاسخ غیر رسمی که از سوی مقامات در اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری ارائه شد این بود که به اداره تفتیش داخلی صلاحیت بیشتر داده شده تا در رابطه به قضایای فساد اداری داخلی تحقیق نماید، این ادارات چندین تحقیق داخلی را که از سوی مقامات عالی رتبه حمایت می شود از قبل آغاز نموده است.

۸-۲: به همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی پست های معاونین ولایت را به رقابت آزاد گذاشته در استخدام کادرهای وطن دوست، صادق، لایق و شایسته اقدام نماید. (دوامدار) (ریاست مستقل ارگان های محلی)

۸ (۲) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً اجرا شده است. کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) دریافته است که کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی - در هماهنگی با ریاست مستقل ارگانهای محل - پست های خالی معاونین مقام ولایات را از طریق امتحانات آزاد و رقابتی و مصاحبه های ضبط شده پر نموده است. بر اساس گزارش کمیسیون خدمات ملکی، ۱۷ پست معاون والی بر اساس استخدام مبنی بر لیاقت و شایستگی پر شده و ۱۷ پست دیگر برای امتحان نام نویسی گردیده است. با این حال، در اکثر موارد معاون والی بر حال دوباره در پست اش باقی ماده که نشان میدهد این روند تنها تشریفاتی بوده است.

۹-۲: لست تمام فرامین و احکام مقام ریاست جمهوری و مصوبات شورای وزیران را که الی اکنون لاجراء مانده به تفکیک وزارت ها و ادارات ذیربط، ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید

۹ (۲) ارزیابی وضعیت: قسمتاً اجرا شده است. ریاست اداره امور، دارای ریاست نظارت و ارزیابی می باشد که در سال ۱۳۸۵ تاسیس گردیده تا بر تطبیق تمام فرامین، مصوبات و دساتیر نظارت

نماید. این ریاست یک پایگاه معلومات (**Database**) را غرض حفظ تمام تصامیم اش از بدو تأسیس ایجاد نموده است. اما، این ریاست در مورد سالهای قبل از ۱۳۸۵ معلومات ندارد زیرا معلومات قبل از سال ۱۳۸۵ نزد دارالانشای شورای وزیران می باشد. دارالانشای شورای وزیران در آن زمان سیستمی الکترونیکی نداشت و بررسی اسناد و مدارک موجود را نیز انجام نداده است.

با توجه به آمار ارائه شده توسط ریاست نظارت و ارزیابی اداره امور، ۵۷ درصد از فرامین و احکام در سال ۱۳۹۰ تطبیق شده، ۲۵ درصد در حال انجام است و ۱۸ درصد اجرا نگردیده است. همچنین، از میان تمام فرامین، دساتیر و مصوبات صادر شده بین سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰، ۷۳ درصد تطبیق شده، ۱۵ درصد در حال انجام است و ۱۲ درصد اجرا نشده اند.

دلیل اینکه برخی از فرامین و احکام هنوز اجرا نشده اند؛ توضیح داده نشده و کمیته (**MEC**) نیز اطلاعاتی را دریافت نکرده است. ریاست نظارت و ارزیابی اداره امور نیز در مورد نوعیت فرامین تطبیق نشده معلومات نداده که این حالت، ارزیابی اینکه آیا مشکلات سیستماتیک در میان است و یا از اقدامات مبارزه با فساد اداری ممانعت بعمل آمده؛ را دشوار و ناممکن می سازد.

۱۱-۲: ساختار کمیسیون و تقرری تمام پرسونل، بشمول مورد تعیینات و ریاست عمومی خدمات ملکی و کمیشنران، آنرا بررسی مجدد نموده، با در نظر داشت معیارهای بلندتر و شرایط حد اقل استخدام در پست های مهم کمیسیون، طرح اصلاحات داخلی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی را به مقام ریاست جمهوری ا.ا، ارایه نماید. (یک ماهه) (کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی)

۱۱ (۲) وضعیت و ارزیابی: تطبیق نگردیده است. موضوع ارزیابی مجدد کمیسیون مستقل اصلاحات اداری غرض اجراء به رئیس عمومی کمیته نظارت بر کمیسیون خدمات ملکی واگذار شده بود. پلان شش صفحه ای برای کاهش بی نظمی ها و تخلفات در داخل کمیسیون طرح ریزی شده است. کمیسیون خدمات ملکی چهار اصلاحات ذیل را پیشنهاد نموده که در صورت منظوری از سوی رئیس جمهور، اجراء خواهند شد.

۱. کمیسیون خدمات ملکی باید به یک کمیسیون مستقل خدمات ملکی مسؤل استخدام مقامات عالی رتبه و نظارت بر پروسه استخدام کارمندان پایین رتبه؛ و یک اداره ریفورم و ظرفیت سازی مسؤل پالیسی سازی، طرح استراتژی و ارتقای ظرفیت کارمندان، تقسیم گردد
۲. بازبینی تمام پرسونل، به شمول اعضای بورد تعیینات، کارشناسان خدمات ملکی و کمیشنرها برای کمک به استخدام کارشناسان و اعضای بورد تعیینات با استانداردهای بالا
۳. تطبیق مقررات عالی تر خدمات ملکی و نظارت از طریق بهبود در مدیریت منابع بشری و ظرفیت سازی
۴. معرفی مصئونیت شغلی و امتحانات ورودی برای کارمندان دولت و سرمایه گذاری در ظرفیت سازی در تمام نهادها

۱۲-۱: طرح ثبت نام رأی دهندگان برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۳ را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید. (یک ماهه) (کمیسیون مستقل انتخابات)

۱۲ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. گزارشات آخرین انتخابات افغانستان نشان می دهند که ممکن است بخاطر عدم شناسایی و تأیید رأی دهندگان ثبت شده، میلیون ها کارت رأی دهی اضافی صادر شده باشد. کمیسیون مستقل انتخابات نظریه ثبت نام رأی دهندگان را تکمیل نمود، اما این نظریه بخاطر هزینه، نگرانی های امنیتی و تقسیم اوقات پروسه کارت شناسایی الکترونیکی رد شده است.

اخیراً کمیسیون مستقل انتخابات اعلام کرد که این کمیسیون استفاده از کارت های ثبت نام رأی دهندگان در انتخابات قبلی را اجازه می دهد در حالیکه کارت های شناسایی الکترونیکی که پروسه توزیع آن در حال شروع شدن است، نیز پذیرفته می شود. رئیس کمیسیون مستقل انتخابات، اذعان کرد که این کمیسیون قادر به شناسایی کارت های تقلبی رأی دهندگان نخواهد بود. سطح تقلب در انتخابات گذشته و عدم توانایی تشخیص رأی دهندگان ثبت نام شده زمینه آسیب پذیری بزرگ و امکانات تقلب در انتخابات آینده را فراهم می سازد.

کمیته نظارت و ارزیابی نگران آن است که ایجاد یک مرکز ثبت نام در هر ولسوالی و محلات فرعی آن برای تشخیص و تثبیت همه کارت ها و نیز صدور کارت های جدید به بیجا شدگان داخلی و کسانی که کارت رای دهی شان را گم کرده اند کافی نخواهد بود. همچنین، مشکلات مختلف لوژستیکی و امنیتی مانع سفر مردم به مراکز و تأیید کارت های رای دهی آنها خواهد شد.

۱۲-۲: برنامه انتخاباتی شفاف و منظمی که مشارکت مردم را تضمین نموده بتواند تهیه و جدول زمان بندی جامع انتخابات ریاست جمهوری، شورای ملی و شوراهای ولایتی را ترتیب نماید. (سه ماهه) (کمیسیون مستقل انتخابات)

۱۲ (۲) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. به اساس قانون انتخابات، کمیسیون مستقل انتخابات موظف است تا تقسیم اوقات انتخابات را ۱۲۰ روز قبل از روز رای دهی ترتیب و اعلان نماید. کمیسیون مستقل انتخابات تقسیم اوقات انتخاباتی جامع را برای انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی که قرار است به تاریخ ۱۶ حمل ۱۳۹۳ برگزار شود اعلام کرد. انتخابات پارلمانی و ولسوالی ها تا سال ۱۳۹۴ برگزار نخواهد شد، بنابراین کمیسیون مستقل انتخابات برای اعلام تقسیم اوقات بر اساس قانون، فرصت بیشتر خواهد داشت.

۱۳-۵: در رابطه به استخدام معلمین و اساتید واجد شرایط در مرکز و ولایات کشور و استخدام ۱۱۰۰۰ معلم و کارکن جدید از طریق پروسه رقابت آزاد و امتحان تثبیت لیاقت ها، اقدام و بصورت ماهوار به شورای وزیران گزارش ارایه نماید. (شش ماهه) (وزارت معارف)

۱۳ (۵) وضعیت و ارزیابی: قسملاً تطبیق گردیده. وزارت معارف اظهار می دارد که آنها بر اساس احکام فرمان شماره ۴۵ مقام ریاست جمهوری بیش از ۱۱ هزار معلم را در سال ۱۳۹۱ استخدام نموده و به ۴۰ هزار معلم دیگر که پروسه استخدام آنها در جریان است، نیز ضرورت دارند. وزارت معارف پالیسی جدید را اتخاذ نموده که بر اساس آن تنها معلمین دارای مدرک لیسانس یا فارغ صنف

۱۴ و نه فارغین جدید صنف ۱۲ استخدام خواهند شد. علاوه بر این وزارت آموزش های مبارزه با فساد اداری را نیز برای معلمان آغاز نموده است.

۱۶-۲: روند تورید و تولید ادویه در بازارهای کشور را از نظر کمی و کیفی بررسی نموده، توأم با نظریات مشخص و پیشنهادهای اصلاحی آنوزارت به شورای وزیران ارایه نماید. (شش ماهه) (وزارت صحت عامه)

۱۶ (۲) ارزیابی وضعیت: کاملاً تطبیق گردیده است. وزارت صحت عامه به تازگی اعلام نموده که از جمله ۸۰ شرکت وارد کننده ادویه، ۱۵ شرکت به عنوان تورید کنندگان ادویه بی کیفیت شناسایی شده و ۹ شرکت به لوی خارنوالی معرفی گردیده اند.

۱۷-۳: طرح پیگیری تعهدات کنفرانس توکیو را ترتیب و عملی نموده از پیشرفت کار به شورای وزیران گزارش ارایه نماید. (دوماهه) (وزارت مالیه)

۱۷ (۳) ارزیابی وضعیت: کاملاً تطبیق گردیده. وزارت مالیه پیشنهاد اجرای چارچوب توکیو را در ماه اسد ۱۳۹۱ به دارالانشای شورای وزیران ارسال نمود. به طور کلی این پیشنهاد برای آن طراحی شده است تا میکانیزمی را برای اجرای چارچوب توکیو معرفی نماید. این پیشنهاد سه عنصر اصلی برای اجرای بهتر چارچوب توکیو را معرفی می کند که عبارتند از، (۱) نظارت بورد های هماهنگی و کمیته های مستقل بر تطبیق این پروسه، (۲) تدویر اجلاس مقامات عالی رتبه در سال ۱۳۹۲ برای بررسی پیشرفت چارچوب توکیو، (۳) برگزاری یک نشست در سطح وزیران در سال ۱۳۹۳ برای بررسی پیشرفت چارچوب توکیو و بررسی معیار ها.

بر اساس این پیشنهاد، یک دارالانشا برای چارچوب حسابدهی متقابل توکیو در داخل واحد پالیسی وزارت مالیه ایجاد شده است که شامل معین وزارت مالیه، رئیس عمومی پلان های ستراتیژیک و رئیس اجرایوی دارالانشای ستراتیژی انکشاف ملی افغانستان، می باشد. وزارتخانه های مربوطه در

رابطه به پیشرفت های حاصله باید به دارالانشأ گزارش دهند و واحد پالیسی وزارت مالیه موظف است تا به دولت افغانستان و جامعه بین المللی در مورد پیشرفت های بدست آمده گزارش دهد. همچنان انتظار می رود که جامعه بین المللی نیز ساختارهای مشابه را تحت رهبری یوناما (UNAMA) طرح و ایجاد نمایند. تا حال، چندین جلسه عملیاتی و تخنیکی بین وزارت مالیه و تمویل کنندگان برگزار شده است.

۱۷-۶: به همکاری کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی طرح متوازن ساختن معاش کارکنان خدمات ملکی را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید. (سه ماهه) (وزارت مالیه)

۱۷ (۶) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. وزارت مالیه در هماهنگی با کمیسیون خدمات ملکی چندین جلسه مختلف را دایر نموده و طرحی را برای متوازن ساختن معاشات کارمندان خدمات ملکی تهیه نموده است. این وزارت سه پیشنهاد را ارائه نموده که عبارت از آوردن اصلاحات و تغییر در معاشات، تهیه مقررات مشابه، و استقرار واحد پژوهشی برای تحقیق در مورد معاشات کارمندان خدمات ملکی میباشند. طرح برای تصویب به شورای وزیران فرستاده شده و یک نسخه آن به کمیته (MEC) نیز ارسال گردیده است.

۱۷-۷: طرح یک میکانیزم جهت بهبود مجموعه عواید دولتی و ظرفیت وزارت های ذیدخل برای توسعه و اجرای بودجه جوابگو و تلفیق کننده نیازها و اولویت های ملی را ترتیب و با تشخیص منابع جدید عایداتی معرفی نماید. (سه ماهه) (وزارت مالیه)

۱۷ (۷) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. وزارت مالیه، پیش نویس طرح افزایش عواید و بهبود ظرفیت ادارات دولتی را آماده نموده که نقل آن به کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) نیز ارائه شده است. این طرح سه منبع درآمدزا را که منجر به عایدات در آینده میگردد، شناسایی می نماید: (۱) جمع آوری مالیات، (۲) عواید حاصله از نهاد های دولتی (عواید بدون

مالیه) و (۳) عواید گمرکات. این طرح مشکلاتی را که در سیستم وجود دارد توضیح داده و ۴۰ پیشنهاد را برای اطمینان از جمع آوری عواید در هر سه حوزه، ارائه می کند.

۱۸-۱: در مورد تعداد اتشه های تجارتي در کشورهای مختلف و میکانیزم تعیین آنها براساس نیازمندیها و حجم تجارت کشور، به شورای وزیران گزارش دهد. (یک ماهه) (وزارت تجارت و صنایع)

۱۸ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق گردیده. میکانیزم انتصاب اتشه تجاری بر اساس نیاز و حجم تجارت با هر کشور بشکل جداگانه تهیه گردیده و به ریاست اداره امور فرستاده شده است. وزارت تجارت و صنایع، گزارش داده که برای تطبیق این مقرره، کمیسیونی متشکل از نمایندگان ریاست اداره امور، وزارت امور خارجه، وزارت مالیه، و کمیسیون خدمات ملکی تعیین گردیده است. این کمیسیون فعالیت های اتشه های تجارت را ارزیابی نموده و ۱۸ اتشه تجارتي را برای سال مالی ۹۳-۱۳۹۲ تقلیل داده است.

۱۹-۱: ارائه میکانیزم مشخص برای نظارت از پروژه های انکشافی، بشمول پروژه های شاروالی ها را به شورای وزیران ارایه نماید. (یک ماهه) (وزارت اقتصاد)

۱۹ (۱) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. وزارت اقتصاد، میکانیزم جامع را برای نظارت و ارزیابی پروژه های انکشافی به شمول پروژه های انکشافی شاروالی ها طرح و به ریاست اداره امور نیز فرستاده است. این طرح توسط شورای وزیران تصویب و یک نسخه آن به کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) نیز ارسال گردیده است. این میکانیزم در چهار فصل تهیه شده که اگر به درستی تطبیق گردد، تاثیرات مثبت بالای تطبیق پروژه های انکشافی خواهد داشت. این میکانیزم شامل نظارت بر پروژه ها در مراحل مختلف می باشد و همچنین مسئولیت های مالک پروژه، قراردادیان، و نهاد های نظارت کننده را نیز تعیین می نماید. این میکانیزم از وزیر اقتصاد می خواهد تا بر تطبیق پروژه های انکشافی نظارت نماید. همچنان وزارت اقتصاد پلان کاری نظارتي را

برای سال های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ آماده نموده تا از تطبیق پروژه ها در مناطق مختلف کشور نظارت صورت گیرد.

۱۹-۲: به همکاری وزارت های مالیه و مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، تمام قراردادهای دولتی را که طی سه سال گذشته با کمپنی ها و نهادهای ملی و بین المللی منعقد شده با تمام جزئیات قراردادها (به خلاصه قراردادها اکتفا نشود) از طریق صفحات انترنتی و نهادهای مربوط بدست نشر بسپارد. (سه ماهه) (وزارت اقتصاد همرا با وزارت مالیه و وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی)

۱۹ (۲) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق شده است. اداره خدمات بازسازی و انکشافی افغانستان (ARDS) بعد از ارسال مکتوب به تمامی ادارات برای درخواست کاپی قرارداد های شان، آنها را نشر خواهد نمود. تنها وزارت امور خارجه، وزارت تجارت و صنایع، و شاروالی کابل قبول نکرده اند تا قرار داد های شان را معرفی و نشر نمایند، ولی وزارت دفاع و وزارت امور داخله وعده سپرده اند که قراردادهای خود را در اسرع وقت، ارسال خواهند کرد، اما تا هنوز این کار را نکرده اند.

اداره خدمات بازسازی و انکشافی افغانستان بیشتر از ۱۲۰۰ قرارداد را در وب سایت خود نشر نموده است که به نظر میرسد یک حرکت مثبت به سمت شفافیت و حسابدهی میباشد. با این حال، بسیاری از این قراردادها اطلاعات کافی را فراهم ننموده و برخی از آنها حتی ناقص می باشند. علاوه بر این، برخی از اسناد قرارداد ها به طور کامل منتشر نشده و فقط خلاصه یا شرایط عمومی آن شرح داده شده است. به همین ترتیب تعداد زیادی از قراردادهای فاقد ضمیمه بوده و تنها شامل نام قرارداد و مبلغ قرارداد می باشند.

۲۰-۱: پالیسی نظارت از خروج اسعار خارجی از طریق میدان های هوایی کشور را تطبیق، بصورت متداوم مراقبت و از نتیجه به مقام ریاست جمهوری ا.ا گزارش ارایه نماید. (یک ماهه) (د افغانستان بانک)

۲۰ (۱) ارزیابی وضعیت: قسمتاً تطبیق گردیده است. به منظور تطبیق این پالیسی، دافغانستان بانک یک تفاهمنامه با پولیس مرزی و ریاست گمرک امضا نموده و با نماینده واحد استخبارات مالی در میدان هوایی حضور دارد.

پولیس سرحدی افغانستان در میدان هوایی بین المللی کابل - با حمایت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا و دیگر سازمان های بین المللی - در رابطه به مبارزه با پول شویی و تکنیک های قاچاق آموزش دیده اند. تدابیر مختلفی برای آشنایی افسران قوای سرحدی با محتویات اسناد پالیسی روی دست گرفته شده تا توانایی های پولیس سرحدی در پیگیری جریان پول ها و روش های تحقیقاتی تقویت گردد.

اگرچه پولیس سرحدی از تصویب مقررات مندرج در پالیسی برای تنظیم و انتقال پول استقبال نموده ولی در ارتباط به برخی نکات تعریف نشده، مانند عدم الزامیت تثبیت منشاء پول و اجازه انتقال الی ۲۰ هزار دالر در تمام مرز ها ابراز نگرانی نموده اند. اطلاعات حاصله کمیته نظارت و ارزیابی نشان می دهد که برخی از شرکت ها سفرهای تجارتي را برای کارمندان خویش ترتیب می دهند که هر یک از آنها می تواند مبلغ ۲۰ هزار دالر را حمل کرده و بدین ترتیب خروج پول را قانونی جلوه دهند. پولیس قادر به شناسایی منبع این پول نبوده و در نتیجه نمی تواند صاحبان اصلی آنها را شناسایی کند، که این یکی از نگرانی ها بوده و به توجه جدی نیاز دارد.

کمیته (MEC) نیز مشاهده نموده که ماشین های شمارش پول در میدان های هوایی به درستی مورد استفاده قرار نمی گیرند، زیرا آنها در یک محل کوچک و نا امن قرار گرفته به راحتی در دسترس نبوده و تحت نظارت کمره های امنیتی نیز قرار ندارند. ماشین های شمارش پول های گزاف به اینترنت و یا سایر سیستم های که بتواند معلومات را نظارت و ضبط نماید، نیز وصل نیستند.

همچنان کمیته (MEC) اطلاع یافت که دافغانستان بانک در تهیه پیش نویس سند این پالیسی با کسانی که به طور مستقیم در پیشگیری و تشخیص انتقال پول غیر قانونی از طریق مرز ها دخیل هستند، مشورت نموده است. برای دستیابی به مؤثریت بیشتر، تجارب و دیدگاه های پولیس سرحدی باید در این پالیسی گنجانیده شود. دافغانستان بانک باید در همکاری نزدیک با گروه کاری

متشکل از پولیس سرحدی، گمرکات، اداره امنیت ملی و سایر مراجع ذیدخل که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در اجرای این پالیسی شامل هستند، کار نماید.

۲۱-۵: طرح مشخص در مورد تأمین شفافیت قراردادهای معادن کشور را نهائی و به شورای وزیران ارایه نماید. تأمین شفافیت قراردادهای معادن به اساس اصول توافق شده بین المللی و توجه به آینده کشور را در صدر قرار داده و تمام جزئیات قراردادها را (به خلاصه قرارداد اکتفا نشود) از طریق وب سایت وزارت های معادن، مالیه و اقتصاد نشر نماید. (سه ماهه) (وزارت معادن)

۲۱ (۵) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. پالیسی ملی بهره برداری از منابع معدنی نافذ گردیده و توسط شورای وزیران پذیرفته شده است. این پالیسی حاوی بند های در مورد شفافیت و حسابدهی می باشد. وزارت معادن یک تعداد از شرکت های متخصص در امور معادن را به خدمت گرفته و یک ریاست حقوقی را با دو بخش، که هر کدام دارای چهار کارشناس حقوقی و یک رئیس می باشد تاسیس نموده است. در حال حاضر، دیپارتمنت حقوقی، به شمول رئیس آن دارای ۱۱ کارمند حقوقی می باشد. همچنین، بانک جهانی، دو حقوقدان را برای این بخش استخدام نموده و وزارت معادن در نظر دارد تا یک حقوقدان بین المللی دیگر را نیز استخدام نماید. وزارت معادن الزامات مبارزه با فساد اداری را در تمام قرارداد های استخراج معادن خویش برای تمام قراردادیان و قراردادیان فرعی شامل می سازد. تمام قراردادهای اوایل سال ۱۳۸۸ حاوی یک فقره در ارتباط با مبارزه با فساد اداری است که از قراردادیان می خواهد تا هر نوع عمل، رفتار، رویه یا برخورد فساد آمیز را فوراً به دارالانشای برنامه شفافیت صنایع استخراجی افغانستان گزارش دهند.

این وزارتخانه همچنان بیشتر از ۲۰۰ قرارداد استخراج معادن را در وب سایت خود منتشر نموده است، که بغیر از یک قرار داد، تمام قرار داد های دیگر معادن در افغانستان را نشان می دهد. این یک قرارداد باقی مانده از نشر، قرارداد معدن مس عینک می باشد که وزارت تعهد نموده تا بعد از نهایی شدن مذاکرات روی موافقتنامه های جانبی، آن را نیز منتشر سازد. با این حال، برخی از قراردادهای منتشر شده در وب سایت وزارت کمبود هایی را نشان می دهد. به عنوان مثال، برخی از

اسناد قرارداد مقتضیات یک قرارداد معیاری را تکمیل نمی سازد، که تنها دارای سه یا چهار صفحه متن بدون ذکری از مقررات، قوانین و شرایط کافی برای هر دو طرف میباشد.

۲۴-۳: لست تمام پروژه های نیمه تمام را با ذکر دلایل تأخیر، توقف و تعویق، ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید. (یک ماهه) (وزارت فواید عامه)

۲۴ (۳) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. وزارت فواید عامه فهرست مفصل از پروژه های تکمیل نشده را تهیه نموده و به ریاست اداره امور ارسال کرده است. این لیست شامل ۳۵ پروژه است که توسط دولت افغانستان، بانک انکشاف آسیایی، بانک انکشاف اسلامی، انجمن بین المللی توسعه (بانک جهانی)، صندوق وجهی بازسازی افغانستان و سایر نهادها تمویل می گردد، اما پروژه های اجرا شده توسط تمویل کنندگان دیگر از جمله اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده آمریکا (USAID)، تیم انجیران اردوی ایالات متحده آمریکا (USACE) و تیم های بازسازی ولایتی (PRT) را شامل نمی گردد. مشکلات مربوط به تأخیر در پروژه ها شامل مشکلات امنیتی، شرایط نا مساعد آب و هوا، کمبود مواد مورد نیاز، مسائل مربوط به اخذ زمین، قرارداد فرعی برخی از پروژه ها، طراحی نامناسب و عدم همکاری از سوی مردم میباشد.

وزارت فواید عامه فقط توانسته یک لیست دقیق از پروژه های خود این وزارت را تهیه نماید زیرا سایر نهاد ها در رابطه به ارائه معلومات از پروژه های مربوطه شان بخاطر ارائه یک تصویر کامل از وضعیت فعلی پروژه ها در کشور با این وزارت همکاری ننموده اند.

۲۵-۱: میکانیزم شفاف، جامع و تجدید نظر شده جمع آوری عواید ترانسپورت زمینی را ترتیب و به شورای وزیران ارایه نماید. (سه ماهه) (وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی)

۲۵ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. به منظور کاهش فساد و افزایش عواید دولت از ترانسپورت زمینی، وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی میکانیزمی را تهیه نموده که اگر بصورت درست تطبیق شود، روی سطح فساد و عواید دولت تأثیر مثبت برجا خواهد گذاشت. هدف از

این میکانیزم کاهش فساد و افزایش عواید دولت می باشد. این میکانیزم به ریاست اداره امور فرستاده شده اما هنوز توسط شورای وزیران تصویب نگردیده است.

۲۵-۵: تمام پرسونل و ساختار تشکیلاتی آن وزارت را بازنگری نموده، کادرهای آلوده به فساد را شناسائی، تدابیر مشخص را اتخاذ و به مقام ریاست جمهوری ۱.۱ گزارش ارایه نماید. (شش ماهه) (وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی)

۲۵ (۵) وضعیت و ارزیابی: کاملاً تطبیق گردیده است. وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی گزارش ارایه کرده که این وزارت کمیته را برای تطبیق فرمان مقام ریاست جمهوری و این پالیسی مؤلف ساخته است. بر اساس گزارش، این کمیته از ولایات مختلف و همچنین کابل بازدید نموده و فعالیت های پرسونل خود را از نزدیک نظارت نموده است. این کمیته خلاءهای را که مستلزم اصلاحات می باشد شناسایی کرده است. همچنین این کمیته کارکنان متخلف را برکنار نموده و با افراد دیگر تعویض کرده است. این وزارت وعده داده که گزارش خود در این رابطه را با کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) در میان خواهد گذاشت اما تا هنوز این کار صورت نگرفته است.

۲۷-۲: به همکاری وزارت های عدلیه و امور داخله، اداره لوی خرنوالی، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری و اداره مستقل ارگانه های محلی در مورد غصب املاک دولتی و شخصی در سطح کشور (در قدم نخست در ولایات درجه اول و سپس در سایر ولایات) معلومات دقیق جمع آوری و به شورای وزیران ارایه نمایند. (در مدت سه ماه) (وزارت زراعت/اداره اراضی)

۲۷ (۲) وضعیت و ارزیابی: قسماً تطبیق گردیده است. اداره اراضی گزارش خود را طوریکه ضرورت بود، با حمایت وزارت عدلیه، وزارت امور داخله، لوی خرنوالی، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری، و اداره مستقل ارگانه های محل تهیه نموده و ارسال کرده است. با این حال، اداره املاک و

اراضی هویت غاصبین زمین را شریک نساخته و نه هم گزارش آن را به بخاطر حساسیت موضوع، تا هنوز با کمیته نظارت و ارزیابی به اشتراک گذاشته است.

اداره اراضی زمین های غصب شده و جزئیات غاصبان زمین در برخی از نقاط افغانستان را شناسایی نموده و فهرست مفصلی را ارائه کرده که به دسته های ذیل تقسیم می گردد:

۱. ۱۶ نفر بزرگترین غاصبان زمین که در مجموع ۱۳۸۹۹۶ جریب زمین را غصب نموده اند
۲. ۴۲ نفر هر کدام با غصب بیش از ۱۰۰۰ جریب زمین در مجموع ۱۰۹۶۳۱ جریب را غصب کرده اند؛
۳. ۲۶۰ نفر باغصب ۱۰۰ - ۹۹۹ جریب زمین هر کدام که در مجموع ۶۵۸۱۰ جریب زمین را غصب کرده اند؛
۴. ۶۹۳ تن که هر کدام از ۱۰ - ۹۹ جریب زمین را غصب نموده و در مجموع ۱۸۲۸۴ جریب زمین را غصب کرده اند؛
۵. ۱۵۵۸ تن که هر کدام ۱-۹ جریب را در شهرهای عمده غصب نموده و در مجموع ۴۳۸۴ جریب را غصب کرده اند؛
۶. ۸۴۸ تن که هر کدام کمتر از ۱ جریب در مجموع ۲۷۵ جریب زمین را غصب کرده اند؛
۷. ۲۳۰ هزار جریب زمین در ۲۲۸ شهر مسکونی غصب شده است
۸. ۱۳۹ نهاد دولتی بدون مجوز قانونی از زمین های دولتی استفاده می کنند.

آگاهی درمورد وسعت مشکل صرفاً آغاز پروسه برخورد با غاصبین زمین می باشد. کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) دریافته که مهم ترین عوامل تداوم غصب زمین در افغانستان عدم وجود اراده سیاسی، نبود امنیت در برخی از مناطق کشور، معافیت از مجازات، فساد در نهادهای دولتی، فقدان یک استراتژی جامع، دست داشتن برخی از مقامات عالی رتبه دولتی در غصب زمین و ضعف دولت در استفاده موثر از اراضی دولتی میباشد.

حالا که معلومات لازم در مورد غاصبین زمین در اختیار مسئولین گذاشته شده، واکنش آنها نشان خواهد داد که آیا اراده سیاسی واقعی برای مبارزه با این مشکل وجود دارد یا نه؟ بر اساس گزارش

وزارت زراعت، از مجموع زمین های دولتی غصب شده فقط ۶۰ هزار جریب آن در سال گذشته مجدداً بدست آمده است.

فرمان مقام ریاست جمهوری به مقامات دولتی هدایت می دهد تا هم به مشکل غصب زمین های دولتی و هم ملکیت شخصی رسیدگی نمایند، اما متأسفانه، توجه کافی به ملکیت های غصب شده شخصی داده نشده است. علی رغم برخی دستاوردها، یکی از محدودیت های عمده در اداره اراضی این است که با وجود صراحت فرمان در رابطه به شمولیت زمین های شخصی در احکام این فرمان، تلاش های این اداره بیشتر روی زمین های دولتی متمرکز بوده است. امید است که به این بخش موضوع رسیدگی صورت گیرد تا فرصت پرداختن بدان جنبه مشکل نیز بدست آید.

۳۱-۱: از صورت توزیع عادلانه شهرک های مهاجرین در ۳۴ ولایت کشور به شورای وزیران گزارش ارایه نماید. (سه ماهه) (وزارت مهاجرین و عودت کننده گان)

۳۱ (۱) وضعیت و ارزیابی: قسمتاً تطبیق گردیده است. وزارت امور مهاجرین و عودت کننده گان گزارشی را برای اداره امور تهیه نموده اما با کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) شریک نساخته است. گزارش های غیر رسمی از وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان نشان می دهد که این وزارت، کمیته را مؤظف به بازدید از تمام ولایات افغانستان نموده تا از توزیع زمین به مهاجرین و عودت کنندگان نظارت نماید. تا کنون، چندین مأموریت بازدید از ولایات صورت گرفته تا در مورد توزیع زمین در شهرک های مهاجرین گزارش تهیه گردد. کمیته یی متشکل از رؤسا تحت رهبری معین پلانگذاری و پالیسی وزارت در کابل ایجاد شده تا این گزارشها را بررسی و برای حل مشکلات تصمیم گیری نماید. اما، تعدادی از مشکلات همچنان ادامه دارد. به عنوان مثال رؤسای ولایتی، والیان و دیگر افراد متنفذ همچنان بر توزیع زمین به عودت کنندگان اعمال نفوذ نموده رشوه میگیرند و همچنین زمین ها را به جنگ سالاران و مقامات دولتی توزیع می کنند. به طور کلی، توزیع زمین به عودت کنندگان باید بصورت مستقلانه بررسی و سنجش گردد.